

Powiatowa Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna
w Wieruszowie

***Ocena stanu sanitarnego
powiatu wieruszowskiego
za 2020 rok***

Wieruszów, luty 2021 r.

Spis Treści

Stan bezpieczeństwa sanitarnego powiatu wieruszowskiego wg poszczególnych komórek organizacyjnych Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wieruszowie.

Wstęp.....	3
1. W zakresie epidemiologii	4
2. W zakresie higieny żywności, żywienia i produktów kosmetycznych.....	15
3. W zakresie higieny komunalnej	25
4. W zakresie higieny dzieci i młodzieży.....	30
5. W zakresie higieny pracy.....	41
6. W zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	46
7. W zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.....	47
8. Wnioski końcowe	52

WSTĘP

Przedkładam Państwu ocenę stanu bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego powiatu wieruszowskiego za 2020 rok. Przygotowany dokument informuje o wykonanych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Wieruszowie zadaniach i podejmowanych działaniach, które gwarantowały mieszkańcom powiatu wieruszowskiego bezpieczeństwo sanitarno-epidemiologiczne.

Działania Inspekcji Sanitarnej wynikały z zapisów ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U.t.j.2019.59 z późn. zm.) i dotyczyły ochrony zdrowia publicznego poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także prowadzenia działalności oświatowo-zdrowotnej.

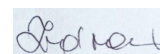
Zadania zrealizowano w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, plan pracy uwzględniający szacunek ryzyka, wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

W zaistniałej w minionym roku sytuacji zagrożenia epidemiologicznego, został wprowadzony na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 (rozp. Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. poz. 491, z późn. zm.)). PSSE realizowała zadania ustawowe, wytyczne GIS oraz zarządzenia i wytyczne ŁPWIS, szacowano na bieżąco zagrożenie epidemiczne na terenie powiatu.

Przedstawiona ocena stanu sanitarnego powiatu wieruszowskiego podsumowuje 2020 rok i daje możliwość oceny działania instytucji.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny

w Wieruszowie

Ewa Żóraw

EPIDEMIOLOGIA

Nadzór nad chorobami zakaźnymi

Ocenę sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w powiecie wieruszowskim opracowano, w oparciu o dane zgłoszonych przypadków zachorowań i zakażeń do Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Wieruszowie. W Polsce zgłaszanie, kwalifikacja oraz rejestracja zachorowań na choroby zakaźne opiera się na opracowanych przez Państwowy Zakład Higieny „Definicjach chorób zakaźnych”. Zastosowanie powyższych definicji, ma na celu ujednoczenie zgłaszalności chorób zakaźnych i zapewnienie porównywalności danych, zbieranych w ramach nadzoru epidemiologicznego w Polsce oraz we Wspólnocie Europejskiej. Powyższą analizą zostały objęte jednostki i zespoły chorobowe, które stanowiły problem epidemiologiczny. Dane za rok 2020, zostały porównane z danymi za rok 2019.

W roku 2020 na terenie powiatu wieruszowskiego wśród chorób podlegających zgłaszaniu nie odnotowano zachorowań na czerwonkę bakteryjną, błonicę, dury brzuszne i dury rzekome.

Zagrożenie zachorowaniami na te choroby nie jest wysokie. Wymagają one jednak utrzymania stałego nadzoru z racji ich znaczenia klinicznego i potencjału epidemicznego.

Poprawa stanu epidemiologicznego nastąpiła dla takich jednostek chorobowych jak: rotawirusy z 8 do 1, wirusowe zakażenia jelitowe ogółem (nie określone) z 98 do 22 oraz u dzieci do lat 2 z 34 do 5, salmonellozy z 13 na 11, odry z 3 do 0, grypy z 1470 na 1418, wirusowe zapalenie wątroby typu A z 8 do 1, ostre wirusowe zapalenie wątroby typu C z 1 na 0, przewlekłe i BNO wirusowe zapalenie wątroby typu C z 3 na , grypę potwierdzoną badaniami z 3 na 2, styczość i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień z 3 na 1, boreliozę (choroba z Lyme) z 6 na 0, ospę wietrzną z 190 na 170, gruźlica płuc potwierdzona bakteriologicznie utrzymała się na tym samym poziomie w liczbie 4.

W roku 2020 nastąpił gwałtowny wzrost zachorowań na zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) w ilości 1153, inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile* z 2 do 6, choroba wywołana przez *Streptococcus pyogenes*, inwazyjna - róża z 1 na 2.

Zarejestrowano pojedyncze jednostki chorobowe takie jak: świnka, przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby typu B, gruźlica płuc nie potwierdzona bakteriologicznie.

W przypadku chorób zakaźnych przeciwko, którym prowadzone są szczepienia ochronne zarejestrowano 1 zachorowanie na świnkę (2019r.-0), natomiast nie zarejestrowano zachorowania

na krztusiec (2019r – 1) i różyczkę (2019r. - 0).

Tabela numer 1 przedstawia współczynniki zapadalności na 100 tys. mieszkańców dla jednostek chorobowych w 2019 i 2020 roku.

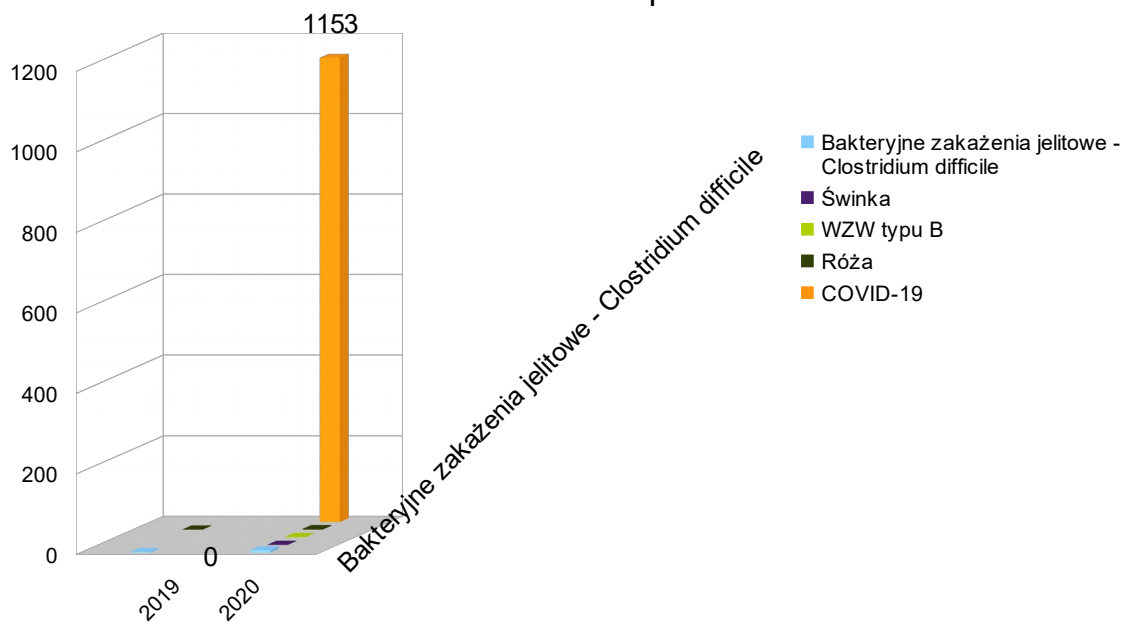
Tabela nr. 1. Zachorowania i zapadalność na wybrane choroby zakaźne w 2019 i 2020 roku.

Zachorowania	POWIAT WIERUSZOWSKI			
	2019r.		2020r.	
	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
Salmonella – zatrucia pokarmowe	13	30,79	11	26,07
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez : - <i>Clostridium difficile</i>	2	4,74	6	14,22
Wirusowe zakażenia jelitowe:				
- wywołane przez rotawirusy	8	18,95	1	2,37
- wywołane przez norowirusy	2	4,74	0	0
- inne określone	5	11,85	2	4,74
- ogółem (nie określone)	98	232,14	22	52,15
- u dzieci do lat 2	34	80,55	5	11,85
Grypa	1470	3482,75	1418	3361,86
Grypa potwierdzona badaniami	3	7,11	2	4,74
Ospa wietrzna	190	450,15	170	403,04
Świnka	0	0	1	2,37
Różyczka	0	0	0	0
Szkarlatyna (Płonica)	7	16,58	0	0
Krztusiec	1	2,37	0	0
Odra	3	7,11	0	0
Wirusowe Zapalenie Wątroby typu A	8	18,95	1	2,37
Wirusowe Zapalenie Wątroby typu B - przewlekłe i BNO	0	0	1	2,37
Wirusowe Zapalenie Wątroby typu C :				
.ostre	1	2,37	0	0
.przewlekłe i BNO	3	7,11	2	4,74
Borelioza (choroba z Lyme)	6	14,21	0	0
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna - róża	1	2,37	2	4,74
Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień	3	7,11	1	2,37

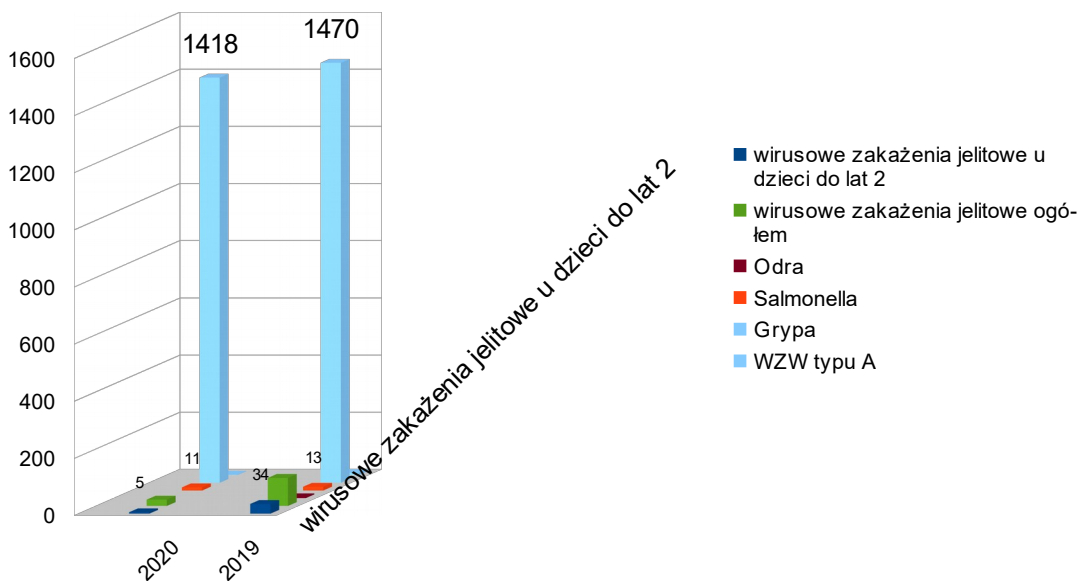
Gruźlica				
- płucna potwierdzona bakteriologicznie	4	9,47	4	9,48
- nie potwierdzona bakteriologicznie płucna	2	4,74	1	2,37
- pozapłucna potwierdzona bakteriologicznie	4	9,47	0	0
- pozapłucna nie potwierdzona bakteriologicznie	1	2,3	0	0
Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	0	0	1153	2733,58

Współczynnik zapadalności na 100 000 ludności.

Wzrost zachorowań w 2020r. w porównaniu do 2019 roku

Spadek zachorowań w 2020r. w porównaniu do 2019 roku

Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)

Choroba COVID-19 to choroba zakaźna wywoływana przez nowo odkrytego koronawirusa Sars-Cov-2. Wirus odpowiedzialny za pandemię pochodzi z chińskiego miasta Wuhan w prowincji Hubei, z targu na którym sprzedawane były zwierzęta. Ze zwierząt, wirus prawdopodobnie przedostał się na człowieka.

Wirus wywołujący COVID-19 jest przenoszony głównie drogą kropelkową. Kropelki aerozolu wydzielają się, gdy osoba zarażona kaszle, kicha i wydycha powietrze. Kropelki te są zbyt ciężkie, aby unosić się w powietrzu, dlatego szybko opadają na powierzchnie, skażając je.

Koronawirus SARS-CoV-2 należy do rodziny *Coronaviridae*, która obejmuje zoonotyczne wirusy występujące u ptaków i ssaków. Objawami zakażenia koronawirusem są: m.in. gorączka, osłabienie i uczucie rozbicia, duszności, kaszel i trudności w oddychaniu, brak smaku i węchu. Do zakażenia poprzez wdychanie wirusa może dojść wtedy, gdy w pobliżu znajduje się osoba chorująca na COVID-19 lub poprzez dotknięcie skażonej powierzchni, a następnie przeniesienie wirusa do oczu, nosa lub ust.

Pierwszy przypadek zakażenia koronawirusem w Polsce Ministerstwo Zdrowia potwierdziło 4 marca 2020 r. "Pacjentem zero" był mieszkaniec Cybinki. W związku z tym, a także epidemią rozprzestrzeniającą się na świecie, wprowadzono pierwsze ograniczenia (m.in. zakaz organizowania imprez masowych).

20 marca 2020r., wprowadzono stan zagrożenia epidemiologicznego w Polsce. Międzynarodowe połączenia lotnicze zostały wstrzymane, jedynie sklepy spożywcze, drogerie i apteki mogły być otwarte. W przestrzeni zamkniętej obowiązywał nakaz zasłaniania nosa i ust, a także utrzymywanie dystansu społecznego (1,5 m).

W związku z wystąpieniem epidemii SARS-CoV-2 na terenie powiatu wierszowskiego zarejestrowano 1153 zakażeń COVID-19, (pierwszy przypadek z dnia 06.04.2020r.), w tym 141 osób było hospitalizowanych. Zgłoszono 58 zgonów.

Od początku trwania epidemii 4124 osoby objęto kwarantanną domową, natomiast 926 osób objęto nadzorem epidemiologicznym. Do końca 2020r., zgłoszono 1021 ozdowieńców. Od początku epidemii zarejestrowano 14 ognisk SARS-Cov-2, m.in. w prywatnych zakładach pracy oraz DPS, DDS, DDP, NZOZ Szpital Powiatowy. W związku COVID-19 wydano łącznie 3947 decyzji o izolacji, hospitalizacji i kwarantannie. Wydano 5 decyzji o ukaraniu z powodu złamania zasad kwarantanny.

Zatrucia i zakażenia pokarmowe

Zatrucia i zakażenia pokarmowe, czyli ostre schorzenia żołądkowo-jelitowe, mogą być wywoływane przez różne czynniki etiologiczne – bakterie, wirusy, pasożyty, toksyny roślinne i zwierzęce. W roku 2020 zarejestrowano 11 przypadków zatruc pokarmowych (wsp. zap. 26,07), a w roku 2019 – 13 zachorowań (wsp. zap. 3079). Zakażenia bakteryjne potwierdzone badaniami mikrobiologicznymi były głównie wywołane następującymi drobnoustrojami: *Salmonella Species* (8 przypadków), *Salmonella Enteritidis* (3 przypadki). Zachorowania dotyczyły 9 dzieci w wieku od 0 do 16 lat oraz 2 osób dorosłych w wieku od 48 do 71 lat.

Zarejestrowano 6 bakteryjnych zakażeń jelitowych wywołanych przez *Clostridium difficile* (2019r – 2) u osób w wieku 71 - 81 lat.

W roku 2020 nie zarejestrowano żadnego ogniska zbiorowego zatrucia pokarmowego.

Poza zatruciami o etiologii bakteryjnej w 2020 roku zanotowano 25 przypadków zachorowań wirusowych. Przyczyną tych zachorowań były głównie wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone – 22, rozpoznane tylko na podstawie obrazu klinicznego zachorowania, za pozostałe przypadki odpowiadają rotawirusy – 1, adenowirusy – 2.

Wirusowe zapalenia wątroby

W 2020r. w powiecie wierszowskim zarejestrowano 1 zachorowanie na wirusowe zapalenie wątroby typu A , (2019r – 8).

W 2020r. zarejestrowano 2 przypadki wirusowego zapalenia wątroby typu C – przewlekłe i BNO, (2019r – 3).

Zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu B - przewlekłe i BNO (2019r – 0).

Na sytuację epidemiologiczną tej choroby mają wpływ m.in. takie czynniki jak: stały nadzór nad dezynfekcją i sterylizacją w placówkach służby zdrowia, przestrzeganie zasad aseptyki przy zabiegach, realizacja szczepień ochronnych przeciwko WZW typu B. Możliwe drogi zakażenia HBV to także zabiegi wykonywane w gabinetach tatuażu, kosmetycznych, poprzez wstrzyknięcia środków odurzających niejałowym sprzętem (narkomanii), kontakty seksualne z osobami zakażonymi.

Powyższe dane przedstawiono w tabeli nr.2

Tabela nr.2. WZW zapadalność na 100 tys. mieszkańców w latach 2019– 2020

WZW	POWIAT WIERUSZOWSKI			
	2019r.		2020r.	
	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
WZW typu C – przewlekłe i BNO	3	7,11	2	4,74
WZW typu C - ostre	1	2,37	0	0
WZW typu B – przewlekłe i BNO	0	0	1	2,37
WZW A	8	18,95	1	2,37

Choroby wieku dziecięcego

W roku 2020 zaobserwowano spadek współczynnika zapadalności dla ospy wietrznej z 450,15 do 403,04. Nie zarejestrowano żadnego zachorowania na różyczkę (2019r – 0), krztusiec (2019r – 0), szkarlatynę (2019r – 0), odrę (2019r – 3). Zarejestrowano 1 przypadek świnki (2019r – 0).

Choroby przenoszone drogą płciową

W 2020 roku nie zarejestrowano przypadków zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową.

Zachorowania na choroby odzwierzęce

W 2020 roku nie zarejestrowano przypadków zachorowań na choroby odzwierzęce.

Styczność i narażenie na wściekliznę

W 2020 roku zarejestrowano 38 przypadków pokąsań ludzi przez zwierzęta (wsp. zap. 90,10), tj. o 27 przypadków mniej niż w 2019r., w którym to zarejestrowano 65 przypadków (wsp. zap. 153,99). Sprawcami pokąsań były zwierzęta domowe (psy, koty). Większość pokąsań miała miejsce na wsi. Szczepieniom p/wściekliznie poddano 1 osobę (wsp. zap. 2,37) t.j. o 2 przypadki mniej niż w roku 2019r. (wsp. zap. 7,11 dla 3 osób). Decyzję o podjęciu szczepień podejmowali lekarze chorób zakaźnych u osób pokąsanych przez zwierzęta, u których nie można było wykluczyć wścieklizny w badaniach przeżyciowych zwierząt. Rejestrowane przypadki dotyczyły pogryzienia ludzi przez nieznane koty i lisa.

Grypa

W 2020 roku zgłoszono 1418 zachorowań lub podejrzeń zachorowań na grypę tj. o 52

zachorowania mniej niż w 2019r. w którym to odnotowano 1470 przypadków.

W poszczególnych przedziałach wiekowych przedstawia się to następująco:

- dzieci do lat 4 – 227 zachorowań (2019r. – 316 zachorowania),
- od 5 do 14 lat - 234 zachorowania, (2019r. – 282 zachorowania),
- od 15 do 64 lat – 788 zachorowań, (2019r. – 716 zachorowań),
- powyżej 65 lat – 169 zachorowań, (2019r. – 156 zachorowań).

W przypadku 2 zachorowań potwierdzono laboratoryjnie grypę typu A, 31 osób z powodu objawów ze strony układu oddechowego zostało poddanych hospitalizacji.

W powiecie wieruszowskim przeciwko grypie zaszczepiono łącznie 617 osoby.

W 2020 roku na terenie powiatu wieruszowskiego żadna placówka podstawowej opieki zdrowotnej nie brała udziału w czynnym nadzorze nad rejestracją przypadków grypy w systemie SENTINEL z powodu ogłoszonej pandemii koronawirusa SARS-CoV-2.

Zapalenia opon mózgowo - rdzeniowych

W 2020 roku na terenie powiatu wieruszowskiego nie zarejestrowano zachorowań na wirusowe zapalenie opon mózgowych.

Gruźlica

W 2020 roku w powiecie wieruszowskim zarejestrowano 5 przypadków zachorowań na gruźlicę (wsp. zap.11,85) to jest o 6 przypadków mniej niż w roku 2019. Zachorowania dotyczyły osób dorosłych (2 kobiet i 3 mężczyzn) zamieszkałych na terenie wiejskim.

Nie odnotowano zachorowań wśród dzieci i młodzieży do lat 18.

Kwalifikacja gruźlicy przedstawia się następująco:

- 4 przypadki gruźlicy płucnej potwierdzonej bakteriologicznie
- 1 przypadek gruźlicy płucnej nie potwierdzonej bakteriologicznie

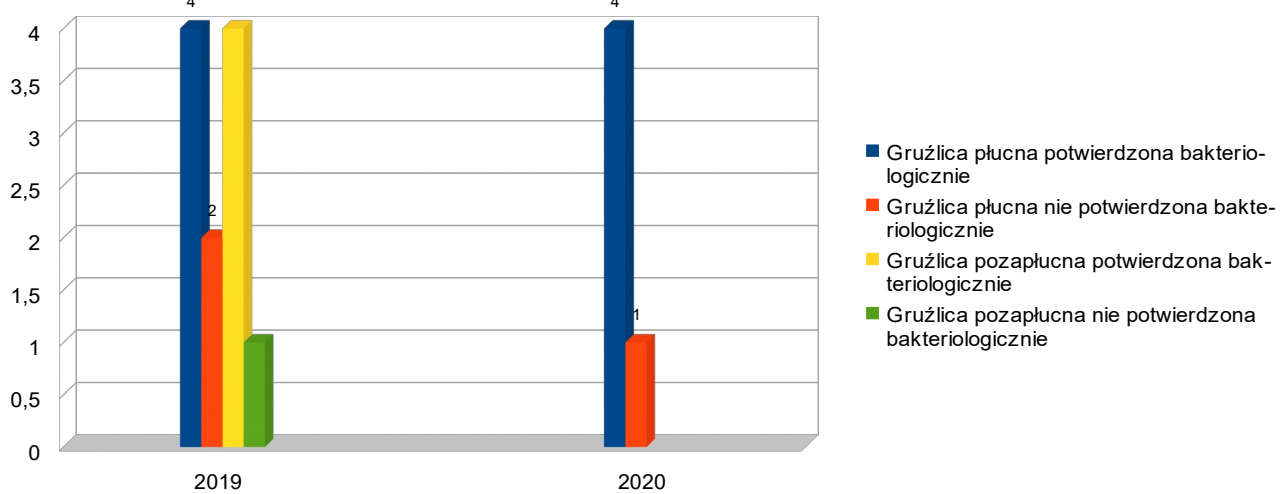
O każdym zachorowaniu potwierdzonym bakteriologicznie informowany był lekarz rodzinny do którego zadeklarowany jest pacjent oraz Poradnia Chorób Płuc i Gruźlicy, celem objęcia badaniem klinicznym, diagnostycznym zarówno chorego jak i osób z jego otoczenia. Po przeprowadzeniu dochodzenia epidemiologicznego formularz zgłoszenia na gruźlicę wraz z istotnymi informacjami o leczeniu przesyłany był do WSSE w Łodzi.

W 2020r. nie przeprowadzono żadnej akcji profilaktycznej w skupiskach dziecięco – młodzieżowych na terenie powiatu wieruszowskiego.

W 2020 roku nie zarejestrowano zachorowania na gruźlicę płucną i pozapłucną potwierdzoną

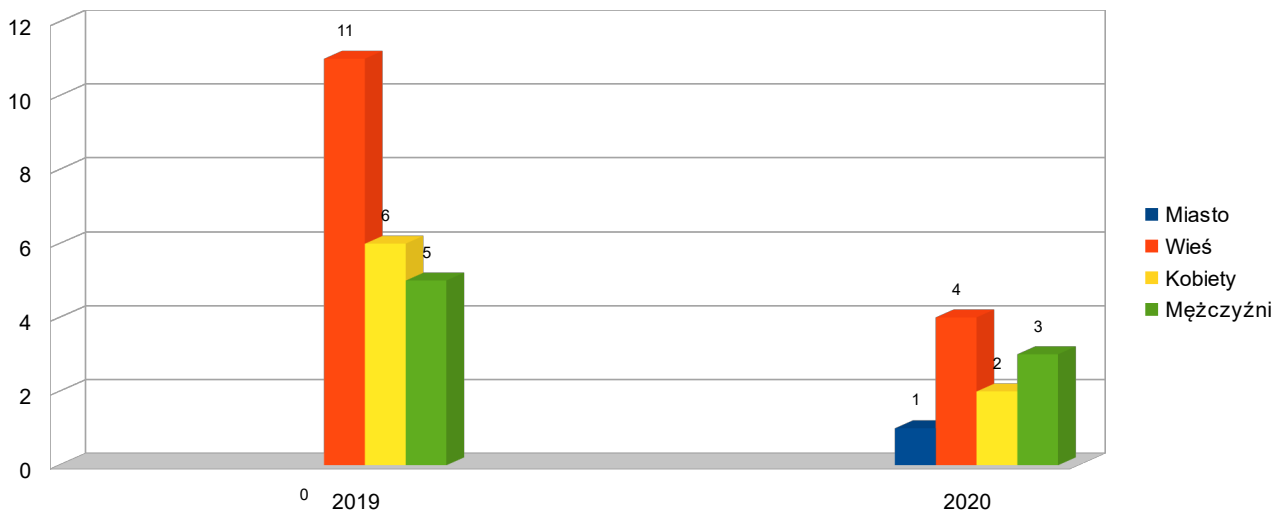
bakteriologicznie.

Zachorowanie na gruźlicę w latach 2019 - 2020

Jak wynika z poniższego wykresu zachorowania na gruźlicę częściej występują na wsi i częściej dotyczą mężczyzn.

Rozkład zachorowania na gruźlicę według miejsca zamieszkania i płci.

Gruźlica może okazać się śmiertelna w przypadku osób o osłabionej odporności oraz u tych osób, które zbyt późno przedsięwzięły lub zbyt wcześnie przerwały leczenie.

Chcąc uniknąć rozprzestrzeniania się choroby należy zadbać o jak najskuteczniejsze i najwcześniejsze diagnozowanie, które umożliwi szybkie podjęcie leczenia. Najwcześniejszym ogniwem wykrywania chorych na gruźlicę są lekarze rodzinni pierwszego kontaktu. Każdy chory

podejrzany o gruźlicę musi być skierowany na badanie radiologiczne, a następnie do poradni specjalistycznej – gruźlicy i chorób płuc, ponieważ tylko tam może mieć zapewnioną izolację, leczenie (leki przeciwprątkowe mogą być wypisywane tylko przez lekarzy pulmonologów) i opiekę nad swoim środowiskiem.

Zakażenia krwiopochodne - choroby szerzące się drogą naruszenia ciągłości tkanek

Zakażenia wirusami HBV i HCV, ze względu na konsekwencje dla pacjenta, stanowią jeden z ważniejszych problemów zdrowotnych. Powodowane przez nie choroby wątroby mają swoje późne i groźne następstwa: marskość lub chorobę nowotworową tego narządu. Prowadzone dochodzenia epidemiologiczne wskazują, że głównym miejscem zakażenia są placówki służby zdrowia, źródłem zakażenia mogą być również zabiegi kosmetyczne, podczas których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek. Do zakażenia dochodzi poprzez kontakt z zakażoną krwią lub kontakt z przedmiotami, które zostały nią zanieczyszczone, wyłącznie w przypadku przerwania ciągłości tkanek.

Na terenie powiatu wierszowskiego wykryto bezobjawowe nosicielstwo antygenu HbsAg u 1 osoby. Są to przypadki nie potwierdzone laboratoryjnie metodą PCR, RNA. O każdym nowo wykrytym nosicielstwie zawiadomiono pisemnie placówki podstawowej opieki zdrowotnej celem objęcia nadzorem nosiciela i jego otoczenia.

Bezobjawowi nosiciele salmonelli

W roku 2020 zarejestrowano 1 tymczasowego nosiciela *Salmonelli Enteritidis*. W roku ubiegłym zarejestrowano 7 nosicieli.

W 2020r., wydano 1 decyzję o odsunięciu od pracy zawodowej z powodu badania branżowego.

Nadzór nad szczepieniami

Na terenie powiatu wierszowskiego w 2020 roku podlegało szczepieniu - 8279 dzieci od urodzenia do 19 roku życia. W zakresie chorób przeciwko, którym prowadzone są szczepienia ochronne, w ciągu minionego roku odnotowano 1 zachorowanie na świnkę. Wyszczepialność procentowa przeciwko odrze, śwince i różyczce w rocznikach podlegających szczepieniu przedstawia się następująco: 2018 rocznik – 97,3%, 2015 rocznik- 69%, 2011 rocznik - 80%

Przeciwko WZW typu B, Błonicy, Tężcowi, Krztuścowi, Poliomyelitis, zakażeniom *Haemophilus Influezae* typu b oraz zakażeniom *Streptococcus pneumoniae* wyszczepialność jest zadowalająca i tak w roczniku 2019 wynosi: szczepienia pierwotne 54,2% szczepienia uzupełniające 45 % (są to

dzieci w trakcie szczepień) w roczniku 2018 r. wynosi - 96,3 %, w roczniku 2017 – 99,1%.

Na podległym terenie znajduje się 10 punktów szczepień. W ciągu ubiegłego roku nie wykonano kontroli w punktach szczepień z powodu ogłoszenia pandemii koronawirusa. Dzieci szczepione były zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych obowiązującym na dany rok kalendarzowy, szczepionki przechowywane są zgodnie z zaleceniem producenta, odbierane przez osoby upoważnione z zachowaniem łańcucha chłodniczego.

Wykonawstwo obowiązkowych szczepień ochronnych na terenie powiatu wierszowskiego w minionym roku mimo wystąpienia pandemii było zadowalające.

W 2020 r w Programie Szczepień Ochronnych nie wprowadzono dużych zmian jedynie uszczegółowiono dotychczasowe zapisy. Wśród zmian w PSO na 2020 rok należy wymienić zasady szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce: dawkę szczepienia podstawowego należy podać w 13 – 15 miesiącu życia, zamiast dotychczasowego zapisu w 13 miesiącu życia, dawkę szczepienia uzupełniającego należy podać : w 6 roku życia u dzieci urodzonych po 31 grudnia 2014 roku.

W 2020 roku, 22 dzieci nie zostało zaszczepionych ze względu na odmowę opiekunów prawnych.

Nadzór nad placówkami służby zdrowia

W 2020 roku pod nadzorem PSSE w Wieruszowie znajdowały się 63 zakłady lecznictwa otwartego i zamkniętego, w tym:

- 1 Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej
- 1 Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej – Gabinet Rehabilitacji
- 13 Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej
- 26 Prywatnych gabinetów lekarskich
- 10 Punktów szczepień
- 9 Inne usługi medyczne
- 1 Powiatowe Centrum Medyczne Sp. z o. o. NZOZ Szpital Powiatowy
- 1 Powiatowe Centrum Medyczne Sp. z o. o. Poradnia Rejonowo – Specjalistyczna
- 1 Powiatowe Centrum Medyczne Sp. z o. o. Dział Rehabilitacji

1. Działalność kontrolno-represyjna.

Na 2020 rok w placówkach lecznictwa otwartego zaplanowano 103 kontrole sanitarne. Plan wykonano w ilości 13 kontroli. Pozostałe kontrole nie zostały wykonane z powodu ogłoszenia stanu pandemii i polecenia ŁPWIS z dnia 12.03.2020r., o zawieszeniu kontroli.

W celu minimalizacji ryzyka transmisji infekcji COVID-19, NFZ zalecił ograniczenie do niezbędnego minimum lub czasowe zawieszenie udzielania świadczeń leczniczych. Dotyczyło to przede wszystkim planowanych pobytów w szpitalach w celu: przeprowadzenia diagnostyki oraz zabiegów diagnostycznych, leczniczych i operacyjnych, prowadzenia rehabilitacji leczniczej, świadczeń z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, stomatologii, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, badań diagnostycznych wykonywanych ambulatoryjnie takich jak: tomografia komputerowa, rezonans magnetyczny, PET, gastroskopia, kolonoskopia, USG oraz badań profilaktycznych i przeprowadzania szczepień. W każdym przypadku odroczenia terminu udzielania świadczeń, a szczególnie w razie podjęcia decyzji o zawieszeniu udzielania świadczeń należało ocenić i wziąć pod uwagę uwarunkowanie i ryzyko dotyczące stanu zdrowia pacjenta i prawdopodobieństwo jego pogorszenia. NFZ poinformował, że niektóre ze świadczeń mogą być udzielane z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub innych systemów łączności.

Wykonano 143 kontrole dotyczące przestrzegania przepisów p/epidemicznych COVID-19 przez komórki organizacyjne: BŻŻ, HDM, HK, HP.

Rozkład kontroli w poszczególnych placówkach przedstawiał się następująco:

- Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej - 1
- Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej - 3
- Prywatne Gabinety Lekarskie - 2
- Punkty Szczepień - 6
- Inne usługi medyczne - 1

Ogółem przeprowadzono 13 kontroli sanitarnych.

Decyzje administracyjne:

W 2020r., wydano 3949 decyzji administracyjnych ogółem, w tym 1 decyzję merytoryczną na wykonanie zaleceń, 1 decyzję o opłacie i 1 decyzję o odsunięciu od pracy oraz 3946 decyzji o izolacji, hospitalizacji i kwarantannie z powodu COVID-19.

Wydano 5 decyzji o ukaraniu z powodu złamania zasad kwarantanny.

Mandaty:

W 2020r. nie wystawiono mandatu karnego.

Wnioski

1. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych w 2020 roku, kształtowała się na poziomie porównywalnym do lat poprzednich i nie stanowiła zagrożenia dla zdrowia publicznego mieszkańców powiatu. Wyjątek stanowiła nowa sytuacja kryzysowa związana z pojawieniem się

koronawirusa Sars-Cov-2 i stanowiła/stanowi potencjalne zagrożenie zdrowotne dla mieszkańców powiatu.

2. Stan sanitarno-techniczny jednostek medycznych na terenie powiatu wieruszowskiego należy określić jako zadowalający.

3. W 2020 roku zarejestrowano 22 dzieci uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych.

HIGIENA ŻYWNOŚCI ŻYWIENIA I PRODUKTÓW KOSMETYCZNYCH.

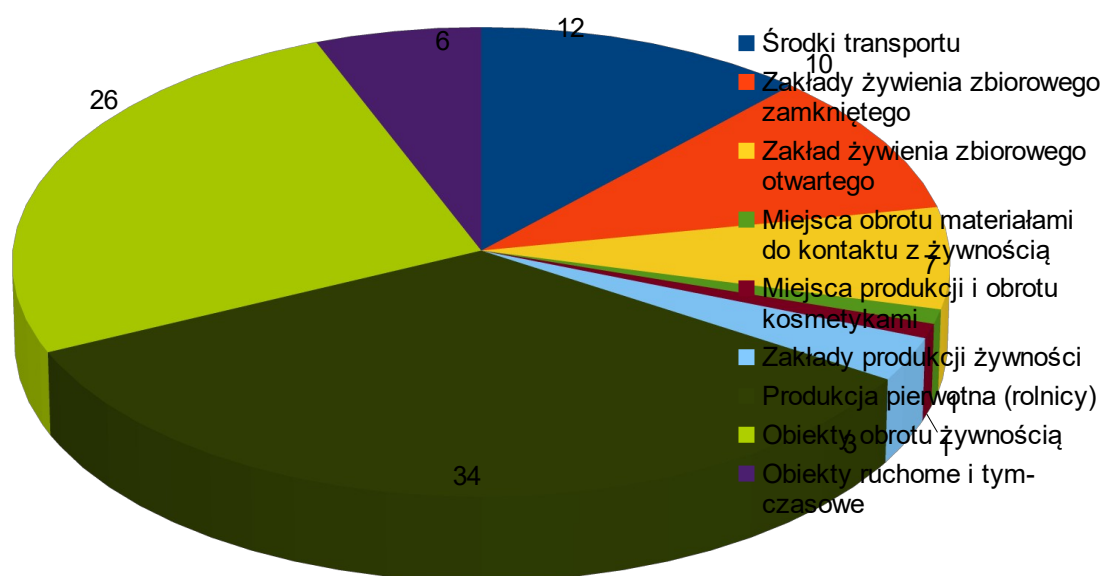
W roku 2020 pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziale BŻŻiPK na terenie powiatu wieruszowskiego znajdowały się 663 obiekty, 79 z nich skontrolowano, zatwierdzono 14 nowych obiektów.

Przeprowadzono łącznie 113 kontroli sanitarnych, w tym 1 kontrolę interwencyjną związaną ze złożoną skargą, 8 kontroli sprawdzających wykonanie wydanych zaleceń, 3 kontrole w zakładach produkujących i konfekcjonujących produkty kosmetyczne i 7 kontroli w miejscach ich obrotu. W roku sprawozdawczym przeprowadzono również 6 kontroli w ramach systemu RASFF w obiektach znajdujących się w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PPIS w Wieruszowie.

Na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono łącznie 39 zakładów. Ogółem wydano 3 decyzje administracyjne na uchybienia sanitarne oraz 2 decyzje administracyjne związane z niewłaściwym oznakowaniem produktów kosmetycznych. Nałożono łącznie 3 mandaty karne. Nie kierowano wniosków do Sądu Grodzkiego, zawiadomień do Prokuratury oraz wniosków do ŁPWIS celem nałożenia kary pieniężnej.

Wykres: Struktura obiektów w 2020 r.

Struktura (%) obiektów żywnościowo-żywnieniowych w 2020 roku

Automaty do lodów

W 2020 r. pod nadzorem znajdowało się 6 automatów do lodów, nie zatwierdzano nowych obiektów w tej grupie. Skontrolowano 1 automat, przeprowadzono łącznie 2 kontrole, podczas których pobrano w sumie 10 prób do badań mikrobiologicznych w ramach urzędowej kontroli żywności. Próby zostały zakwestionowane z uwagi na przekroczenia mikrobiologiczne. Po wdrożeniu działań naprawczych przez właściciela, przeprowadzono w w/w obiekcie rekontrolę, podczas której pobrano kontr-próbki do badań mikrobiologicznych. Kontr-prób nie kwestionowano. We wszystkich obiektach wdrożono zasady GHP/GMP oraz opracowano i wdrożono system HACCP. W roku sprawozdawczym 2020 nie wydawano decyzji administracyjnych. Nałożono jeden mandat karny.

Piekarnie

W roku sprawozdawczym 2020 pod nadzorem znajdowało się 8 piekarni, nie przeprowadzano kontroli w tej grupie obiektów, nie pobierano próbek do badań laboratoryjnych, nie wydawano decyzji administracyjnych oraz nie stosowano karania mandatowego.

Ciastkarnie

W roku sprawozdawczym pod nadzorem znajdowały się 3 zakłady, wszystkie skontrolowano, łącznie przeprowadzono 3 kontrole.

We wszystkich zakładach wdrożono zasady Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej a także system HACCP, zapisy poszczególnych parametrów prowadzone są regularnie. Podczas kontroli zwracano szczególną uwagę na źródło pochodzenia surowców stosowanych do produkcji oraz warunki magazynowania surowców i wyrobów gotowych, a także ich oznakowanie z uwzględnieniem informacji o alergenach. Dokonywano weryfikacji temperatur przy użyciu termometru wzorcowanego w urządzeniach chłodniczych - stwierdzano zgodność temperatur. W omawianej grupie obiektów nie wydawano decyzji administracyjnych oraz nie stosowano karania mandatowego.

Wytwórnice napojów bezalkoholowych i rozlewnie piwa

W 2020 r. według ewidencji znajduje się 1 wytwórnia wód gazowanych. W czasie 1 przeprowadzonej kontroli oceniono obiekt zgodnie z arkuszem oceny stanu sanitarnego, nie stwierdzono niezgodności. W zakładzie wdrożono zasady GHP/GMP, opracowano i wdrożono system HACCP. W roku sprawozdawczym nie stosowano karania mandatowego i nie wydawano decyzji administracyjnych. Zakład jest w dobrym stanie technicznym i sanitarnym. Podczas kontroli sprawdzano min. źródło pochodzenia wszystkich surowców i materiałów pomocniczych wraz z dokumentacją, wyniki badań mikrobiologicznych wody będącej podstawowym surowcem stosowanym przy produkcji napojów oraz wyniki badań gotowego produktu. Prześledzono cały proces technologiczny, zapisy z monitoringu poszczególnych punktów kontrolnych prowadzone są regularnie. Przeanalizowano m.in. instrukcje mycia i dezynfekcji butelek szklanych, instrukcje postępowania ze stłuczką szklaną, ochrony przed szkodnikami, usuwania odpadów. Segregacja i oznakowanie surowców oraz wyrobu gotowego są prawidłowe.

Zakłady przemysłu zbożowo – młynarskiego

W roku 2020 w ewidencji znajdował się 1 młyn, przeprowadzono 1 kontrolę, w czasie której pobrano 2 próbki do badań urzędowych. Próbek nie kwestionowano. W zakładzie opracowano i wdrożono zasady GHP/GMP oraz opracowano system HACCP. Nie stosowano karania mandatowego a także nie skierowano wniosków do sądu.

Sklepy spożywcze

W roku sprawozdawczym objętych nadzorem było 138 obiektów, zatwierdzono 4 nowe.

Skontrolowano 41 obiektów, według arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono 22. Łącznie w sklepach spożywczych przeprowadzono 57 kontroli, w tym 1 interwencyjna - dotyczyła m.in: sprzedaży produktów po upływie terminu przydatności do spożycia. W związku z powyższym nałożono 1 mandat karny na kwotę 200 zł. Nie wydawano decyzji administracyjnych na poprawę warunków sanitarno – technicznych.

W 2020 r. w sklepach spożywczych przeprowadzono 6 kontroli w ramach systemu RASFF (system wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach).

Podczas kontroli zwracano uwagę na warunki przechowywania artykułów spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie, terminy przydatności do spożycia, prawidłowość znakowania żywności, w tym suplementów diety i środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Na stanowiskach mięsnych sprawdzano znakowanie i źródło pochodzenia produktów wprowadzanych do obrotu. We wszystkich sklepach spożywczych wdrożone są zasady GHP oraz HACCP. Podczas kontroli sprawdzano regularność dokonywanych zapisów poszczególnych rejestrów oraz listy dostawców artykułów spożywczych. Weryfikowano temperatury w urządzeniach chłodniczych termometrem wzorcowanym. Sprawdzano również karty przyjęcia towarów.

W roku sprawozdawczym nie wydano decyzji czasowego unieruchomienia. Do badań laboratoryjnych pobrano 48 próbek, prób nie kwestionowano.

Kioski

W roku 2020 pod nadzorem znajdowało się 27 kiosków, wpisano do rejestru 2 nowe objekty, skontrolowano 1 (oceniono go według arkusza oceny stanu sanitarnego). Przeprowadzono łącznie 1 kontrolę. We wszystkich obiektach opracowano i wdrożono zasady GHP oraz system HACCP. W roku sprawozdawczym nie wydano decyzji administracyjnych, nie stosowano również karania mandatowego.

Magazyny hurtowe

W roku 2020 w rejestrze znajdowały się 4 zakłady, nie zatwierdzano obiektów z tej grupy. Nie przeprowadzano kontroli sanitarnych w tej grupie obiektów, nie stosowano karania mandatowego, nie wydawano decyzji administracyjnych.

Obiekty ruchome i tymczasowe

W roku 2020 pod nadzorem znajdowało się 37 obiektów, zatwierdzono 1 nowy obiekt, skontrolowano 1, przeprowadzono łącznie 1 kontrolę. Nie oceniano obiektów według arkusza oceny

stanu sanitarnego. Nie stwierdzono obiektów niezgodnych.

Nie stosowano karania mandatowego oraz nie wydawano decyzji administracyjnych.

Środki transportu

W 2020 r. pod nadzorem znajdowało się 77 środków transportu, skontrolowano 7, łącznie przeprowadzono 7 kontroli w tej grupie obiektów. Nie oceniano środków transportu pod względem spełnienia wymagań sanitarnych według arkusza oceny stanu sanitarnego. Nie stwierdzono w omawianej grupie obiektów niezgodnych z wymaganiami. W roku sprawozdawczym zatwierdzono 7 środków transportu. Nie wydawano decyzji administracyjnych na uchybienia i nie stosowano karania mandatowego.

Inne obiekty obrotu żywnością

W roku sprawozdawczym pod nadzorem znajdowało się 16 aptek i 4 sklepy zielarskie, nie zatwierdzano nowych obiektów. Skontrolowano 1 obiekt (sklep zielarsko medyczny), przeprowadzono 1 kontrolę. Nie pobierano prób do badań. We wszystkich omawianych obiektach wdrożone są instrukcje GHP.

Zakłady żywienia zbiorowego otwarte

W roku 2020 w rejestrze znajdowały się 44 obiekty (w tym 33 obiekty małej gastronomii). Jeden nowy obiekt zatwierdzono. Skontrolowano 8, z czego 4 oceniono według arkusza oceny stanu sanitarnego. Przeprowadzono łącznie 9 kontroli sanitarnych w tej grupie obiektów.

We wszystkich nadzorowanych zakładach wdrożone są instrukcje GHP/GMP oraz system HACCP.

Podczas przeprowadzanych kontroli szczególną uwagę zwracano na prawidłowość procesów technologicznych z uwzględnieniem poszczególnych etapów procesu produkcyjnego, jakość zdrowotną oraz pochodzenie surowców i warunki przechowywania. Dokonywano weryfikacji temperatur w urządzeniach chłodniczych za pomocą termometrów wzorcowanych. Sprawdzano prawidłowość dokumentowania czynności związanych z realizacją GHP/GMP/HACCP.

Nałożono 1 mandat karny na kwotę 200,00 zł. Karanie stosowano w związku z brakiem prawidłowego cyklu mycia i dezynfekcji naczyń stołowych, brakiem prawidłowego wyposażenia sanitariatów, brakiem odzieży ochronnej pracowników kuchni. W omawianej grupie obiektów nie wydawano decyzji administracyjnych na uchybienia sanitarne, nie pobierano prób do badań.

Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte

W 2020 r. pod nadzorem znajdowały się 62 obiekty, w roku sprawozdawczym nie zatwierdzano żadnych obiektów, skontrolowano 13, według arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono 10 obiektów. Przeprowadzono łącznie 17 kontroli.

Wydano 3 decyzje administracyjne na uchybienia sanitarne, nie stosowano karania mandatowego.

Na terenie działalności stacji znajdują się następujące obiekty należące do zakładów żywienia zbiorowego:

- a) stołówka pracownicza – nie przeprowadzono kontroli w tej grupie obiektów
- b) blok żywienia w domach opieki społecznej – pod nadzorem znajduje się 7 obiektów (w tym 4 w formie żywienia cateringowego). Nie przeprowadzono kontroli.
- h) stołówki w żłobkach – w 2020 r. w rejestrze znajdował się 1 obiekt, skontrolowano 1 według arkusza stanu sanitarnego, przeprowadzono 1 kontrolę. W omawianej grupie wdrożono systemy GHP/GMP i HACCP.
- i) stołówki szkolne – w rejestrze znajdują się 24, w tym 13 funkcjonuje w systemie cateringowym, skontrolowano 5, tyle samo oceniono według arkusza stanu sanitarnego (nie stwierdzono obiektów niezgodnych). Łącznie przeprowadzono 6 kontroli. W roku sprawozdawczym nie zatwierdzano omawianej grupy obiektów. We wszystkich stołówkach szkolnych wdrożono zasady GHP/GMP oraz opracowano system HACCP, rejestry prowadzone są na bieżąco. W tej grupie nie stosowano karania mandatowego, wydano 1 decyzję administracyjną na uchybienia sanitarne.
- l) stołówki w przedszkolach – w rejestrze znajdują się 24 obiekty, w tym 8 z żywnością w systemie cateringowym, skontrolowano 6, pod względem spełnienia wymagań sanitarnych oceniono 4 według arkusza stanu sanitarnego. Nie stwierdzono obiektów niezgodnych z wymaganiami. Przeprowadzono 8 kontroli, nie zatwierdzano obiektów w tej grupie. W omawianej grupie obiektów wydano 2 decyzje administracyjne na uchybienia sanitarne. W omawianej grupie we wszystkich obiektach zostały wdrożone GHP i GMP oraz system HACCP. Rejestry prowadzone są na bieżąco. Próbkę pokarmową przechowywane są prawidłowo. W roku sprawozdawczym 2020 WSSE w Łodzi w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego nie przeprowadziła oceny dekadowej jadłospisu.

Tabela 1. Podstawowe wskaźniki działalności nadzorczej w roku 2019 i 2020

Rodzaj danych	2019 r.	2020 r.
Liczba obiektów według ewidencji	634	663

Liczba obiektów skontrolowanych	210	79
Liczba kontroli i rekontroli	300	113
Liczba decyzji administracyjnych	11	5
Liczba mandatów	4	3
Odsetek obiektów, w których stwierdzono nieprawidłowości	6,7	8,9
Liczba pobranych próbek	150	85
Odsetek próbek kwestionowanych	0	5

Interwencje

W 2020 r. zarejestrowano i rozpatrzono 1 interwencję. Dotyczyła ona:

1. Skarga zgłoszona osobiście – dotycząca sprzedaży w jednym ze sklepów cukierniczych produktów po upływie terminu przydatności do spożycia. Kontrola sanitarna potwierdziła zasadność złożonej skargi.

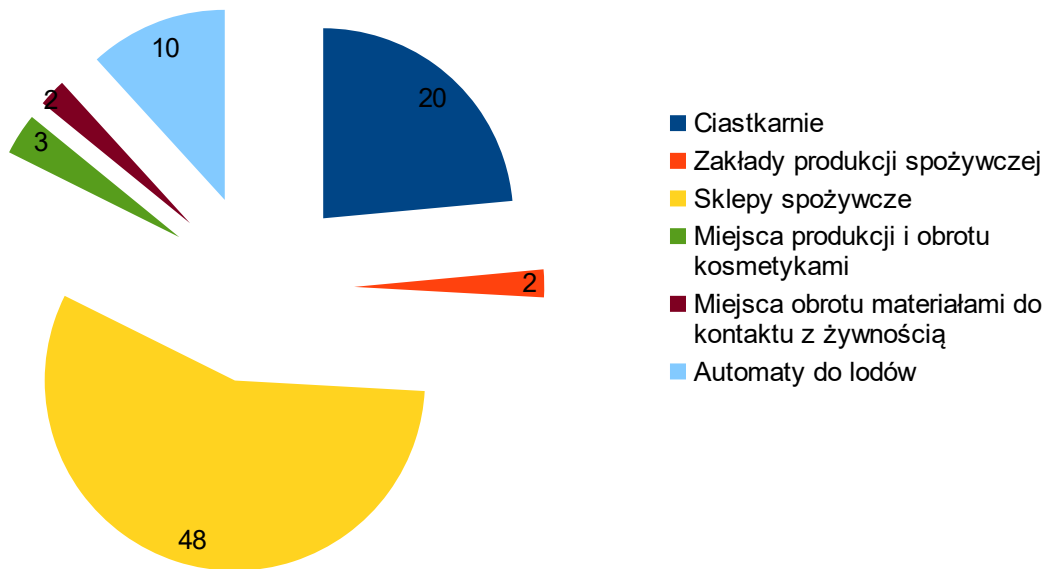
Ocena bezpieczeństwa środków spożywczych

Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2020 roku PSSE w Wieruszowie uczestniczyła w realizacji „Krajowego planu pobierania próbek do badań w ramach urzędowej kontroli i monitoringu”. Próbkę żywności pobierane są przez przedstawicieli PPIS w Wieruszowie i dostarczane do akredytowanych laboratoriów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz innych zewnętrznych. Jakość zdrowotna środków spożywczych produkowanych i wprowadzanych do obrotu utrzymała się na poziomie porównywalnym z rokiem 2020.

W roku 2020 przeprowadzono badania laboratoryjne środków spożywczych produkowanych w nadzorowanych zakładach oraz znajdujących się w obrocie w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu.

Na zbadanych 85 próbek zakwestionowaniu uległo 5 z nich: lody z automatu zakwestionowane ze względu na przekroczenia mikrobiologiczne.

Wykres obrazujący miejsca poboru prób w 2020 roku

Zatrucia pokarmowe

W roku 2020 nie odnotowano zatruc pokarmowych na terenie objętym nadzorem.

Nadzór nad obiektami produkcji i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

W 2020 r. nie zarejestrowano na terenie działalności stacji obiektów produkujących opakowania do kontaktu z żywnością. Obrót materiałami do kontaktu z żywnością odbywa się w 9 obiektach, zatwierdzono 1, skontrolowano 1 obiekt, w którym przeprowadzono 2 kontrole.

W 2020 r. pobrano 2 próbki materiałów do kontaktu z żywnością – próbek nie kwestionowano.

Nadzór nad obiektami produkcji, konfekcjonowania i obrotu kosmetykami

Na terenie działalności stacji zarejestrowano jedną wytwórnię kosmetyków. Przeprowadzono w niej 3 kontrole sanitarne, pobrano 2 próbki kosmetyków do badań w tym obiekcie. Próbek nie kwestionowano. Przeprowadzono również 1 kontrolę sanitarną w zakładzie wprowadzającym do obrotu produkty kosmetyczne. Wydano dwie decyzje administracyjne w związku z nieprawidłowym oznakowaniem produktów kosmetycznych. Nie stosowano karania mandatowego. W rejestrze znajduje się ponadto 7 obiektów obrotu kosmetykami (sklepy), skontrolowano 6 obiektów, przeprowadzono 7 kontroli sanitarnych, zatwierdzono w 2020 roku 1 obiekt w tej grupie.

Kontrola prawidłowości znakowania środków spożywczych

W okresie sprawozdawczym w kierunku znakowania środków spożywczych oceniono ogółem 52 próbek środków spożywczych, z czego nie kwestionowano żadnej próbki. Podczas przeprowadzanych kontroli obiektów obrotu i produkcji nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie znakowania środków spożywczych.

Kontrola prawidłowości stosowania substancji dodatkowych

W ramach sprawowanego nadzoru, pobrano 7 próbek środków spożywczych na zawartość substancji dodatkowych. Próbek nie kwestionowano.

Działania w zakresie funkcjonowania systemu RASFF i RAPEX

PPIS w Wieruszowie w roku 2020 prowadził również nadzór nad żywnością oraz wyrobami do kontaktu z żywnością zgłaszanymi w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt (RASFF). Założeniem systemu jest natychmiastowe powiadamianie o zagrożeniach dla zdrowia i życia konsumentów wynikających ze spożywania niebezpiecznej żywności bądź używania niewłaściwej jakości zdrowotnej materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

W roku sprawozdawczym 2020 w ramach systemu RASFF otrzymano 18 powiadomień alarmowych. PSSE w Wieruszowie nie zgłaszał produktów w ramach powiadomienia RASFF.

PPIS w Wieruszowie prowadzi również nadzór nad produktami nieżywnościowymi zgłaszanymi w ramach unijnego systemu szybkiego informowania w zakresie produktów nieżywnościowych RAPEX. W roku 2020 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wieruszowie w ramach ww. systemu otrzymał zgłoszenie w sprawie niewłaściwego oznakowania produktu kosmetycznego, przeprowadzono w ramach tego zgłoszenia 6 kontroli sanitarnych.

Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną

W 2020 r. współpraca z Inspekcją Weterynaryjną prowadzona była w oparciu o Porozumienia ramowe z dnia 07.01.2008 r. oraz z dnia 15 listopada 2018 r. o współpracy pomiędzy Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Wieruszowie, a Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Sieradzu.

W roku sprawozdawczym nie przeprowadzano kontroli wspólnie z przedstawicielami Inspekcji

Weterynaryjnej.

Inne działania

W roku sprawozdawczym w ramach kontroli bieżących przeprowadzano również kontrole akcyjne. Dotyczyły one:

1. wzmożonego nadzoru nad wypoczynkiem letnim dzieci i młodzieży - 2 kontrole,
2. wzmożonego nadzoru nad przestrzeganiem wymagań w zakresie informowania konsumentów odnośnie składu żywności nieopakowanej, w tym informacji o obecności alergenów - przeprowadzono – 39 kontroli;
3. wzmożonego nadzoru w związku z Afrykańskim Pomorem Świń – 30 kontroli;
4. wzmożonego nadzoru nad jednostkami systemu oświaty w zakresie spełniania wymagań przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dn. 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych (...) -14 kontroli.

Wnioski

W roku sprawozdawczym 2020 podejmowano szereg działań mających na celu poprawę stanu sanitarnego nadzorowanych obiektów.

W przypadku stwierdzenia niezgodności podczas kontroli sanitarnych wydawano decyzje na uchybienia sanitarne oraz stosowano karania mandatowe. Zwracano uwagę na konieczność utrzymania dotychczasowego poziomu nadzoru, poprzez prowadzenie dodatkowych kontroli obiektów, celem wyeliminowania powtarzających się niezgodności.

W czasie kontroli podejmowano dodatkowe działania, mające na celu zapobieganie skutkom zagrożeń związanych z niewłaściwą jakością produktów spożywczych min. kontrolowano źródła pochodzenia mięsa w związku z zagrożeniem spowodowanym ASF, sprawdzano źródło pochodzenia oraz prawidłowe oznakowanie owoców i warzyw, prowadzono wzmożony nadzór nad warunkami sanitarno-higienicznymi w supermarketach, nadzorowano warunki przechowywania napojów butelkowanych. Kontrolowano dostęp konsumentów do składu żywności nieopakowanej oraz obecności alergenów. W obiektach żywienia zbiorowego zamkniętego dokonywano oceny jadłospisów pod kątem zgodności z aktualnymi wymaganiami prawnymi, ze szczególnym uwzględnieniem informowania konsumentów o obecności alergenów. Nadzór nad zakładami jest również realizowany poprzez przeprowadzanie kontroli interwencyjnych w związku ze składanymi przez konsumentów skargami.

Podczas kontroli sanitarnych dokonywano oceny znakowania, prezentacji i reklamy suplementów diety i środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Szczególną uwagę zwracano na reklamę i prezentację w/w produktów, które mogłyby wprowadzać konsumentów w błąd w tym zakresie. Brano pod uwagę skład produktów i sprawdzano, czy produkty nie zawierają substancji zabronionych - znajdujących się na liście WADA. Ocenę znakowania i reklamy suplementów diety dokonywano również za pośrednictwem stron internetowych. Za pomocą rejestru produktów objętych powiadomieniem o pierwszym wprowadzeniu do obrotu Departamentu Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia Głównego Inspektoratu Sanitarnego sprawdzano czy dany produkt był zgłoszony do wprowadzenia do obrotu.

Za pośrednictwem stron internetowych dokonano oceny znakowania 16 suplementów diety, natomiast stacjonarnie w obiektach obrotu żywnością skontrolowano 15 produktów, co stanowi łączną ilość 31 ocenionych suplementów diety. W ocenianej grupie produktów nie stwierdzono niezgodności.

HIGIENA KOMUNALNA

Pracownik Higieny Komunalnej PSSE w Wieruszowie w myśl ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami higieny: środowiska, wypoczynku i rekreacji oraz zakładów opieki zdrowotnej. Sprawuje bieżący nadzór sanitarny obejmując swoim działaniem 2 miasta i 7 gmin. Kontroluje przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące wody do spożycia, a także obiektów użyteczności publicznej i transportu. Ze względu na wprowadzony na terenie Polski stanu epidemii wywołanego zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, pracownik działu został skierowany w 2020 roku do działań związanych z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się wirusa.

W okresie sprawozdawczym (na dzień 31 grudnia 2020 r.) Higiena Komunalna tut. Stacji obejmowała swoim nadzorem łącznie 205 obiektów, w tym: 27 stacji wodociągowych (2 - bez systemu uzdatniania), 164 obiektów użyteczności publicznej i 14 podmiotów leczniczych.

W roku 2020 przeprowadzono **60 kontroli** w tym:

- **37** kontrole obiektów wodnych,
- **23** kontroli pozostałych obiektów

Porównanie ilości kontroli wodnych i pozostałych obiektów z trzech ostatnich lat przedstawia tabela poniżej.

Rozkład kontroli sanitarnych nadzorowanych obiektów w latach 2018-2020

Obiekty	Kontrole sanitarne		
	w 2018 r.	w 2019 r.	w 2020 r.
wodne	65	62	37
pozostałe	154	148	23
Razem	219	210	60

Do badań laboratoryjnych pobrano **54 próby wody do spożycia**, w tym: **54** pod względem **fizykochemicznym** oraz **54** pod względem **bakteriologicznym**.

Porównanie ilości poszczególnych rodzajów pobranych prób wody do spożycia z trzech ostatnich lat przedstawia tabela poniżej.

Rozkład ilości badań laboratoryjnych wody przeznaczonej do spożycia w latach 2018-2020

Ilość pobranych prób			Badania laboratoryjne					
			fizykochemiczne			bakteriologiczne		
2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
159	151	54	128	137	54	154	144	54

Woda z urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę badana była również w ramach kontroli wewnętrznej ich właścicieli. Harmonogramy poboru prób wody do spożycia zostały opracowane przez poszczególnych producentów wody zgodnie z obowiązującymi przepisami i pozytywnie zaopiniowane przez PPIS w Wieruszowie.

W 2020 r. wydano **13 decyzji administracyjnych**, w tym:

- 2 decyzje stwierdzające brak przydatności wody do spożycia i nakazujące doprowadzenie jakości dostarczanej wody do wymagań zgodnych z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. z rygiorem natychmiastowej wykonalności,
- 2 decyzje o warunkowej przydatności wody do spożycia,

- 8 decyzji na ekshumacje zwłok lub szczątków,
- 1 decyzję na warunki sanitarno-techniczne obiektu.

Wydano również **4 decyzje o opłacie** za negatywne czynności kontrolne i badania laboratoryjne.

Porównanie ilości decyzji administracyjnych merytorycznych i płatniczych z trzech ostatnich lat przedstawia tabela poniżej.

Rozkład ilości wydanych przez PPIS w Wieruszowie decyzji administracyjnych w latach 2018-2020

Decyzje administracyjne	w 2018 r.	w 2019 r.	w 2020 r.
merytoryczne	21	21	13
płatnicze	14	11	4
Razem	35	32	17

Wydano w tym czasie **18 postanowień**:

- 12 postanowień opiniujących pozytywnie projekty uchwał dot. „Regulaminów utrzymania czystości i porządku na terenie gmin”;
- 6 postanowień opiniujących pozytywnie projekt uchwał dot. szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie częstotliwości odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości;

Ponadto w tym okresie wydano **25 ocen jakości wody przeznaczonej do spożycia** stwierdzających jej przydatność do spożycia oraz **7 ocen okresowych jakości wody do spożycia przez ludzi** dla wszystkich gmin powiatu wieruszowskiego.

Wydano **1 opinię sanitarną** opiniującą „Plan zaopatrzenia ludności w wodę pitną w warunkach specjalnych”.

Upomnień w 2020 r., nie wydawano.

W 2020 r., do PPIS w Wieruszowie wpłynęła **1 interwencja**, dotycząca prowadzenia nielegalnie studia tatuażu w miejscu zamieszkania. PPIS w Wieruszowie zwrócił się o pomoc do KPP w Wieruszowie. Przeprowadzono wizję lokalną, która nie potwierdziła prowadzenia działalności.

Dodatkowo pracownicy HK na zgłoszenie inwestora przeprowadzili **kontrole 4-ech nowo powstałych obiektów** (wszystkie wspólnie z komórką ZNS) pod względem spełnienia warunków sanit.-techn. celem ich odbioru, tj.: 2 zakładów fryzjerskich, 1 zakładu kosmetycznego i 1 zakładu kosmetycznego połączonego z masażem.

W okresie sprawozdawczym wszystkie funkcjonujące na terenie powiatu wieruszowskiego stacje wodociągowe były objęte nadzorem sanitarnym. Przeprowadzono 19 kontroli stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń Stacji Uzdatniania Wody i hydroforni na wodociągach, w tym 2 kontrole sprawdzające wykonanie decyzji wydanych w 2019 roku. Stan sanitarno-techniczny nie budził zastrzeżeń.

Stopień zwodociągowania poszczególnych gmin jest zadowalający.

Skład fizykochemiczny wody przeznaczonej do spożycia był bez zastrzeżeń w przypadku **18** wodociągów sieciowych. W 5 wodociągach wystąpiło przekroczenie żelaza, w 4 przekroczenie manganu, a w przypadku 3 wodociągów przekroczenie mętności. Powtórkowe badanie wody przeprowadzone na tych wodociągach w większości wykazało zawartość żelaza, manganu i mętności w normie. Na 2 wodociągi wydano decyzje o warunkowej przydatności wody do spożycia.

Skład bakteriologiczny wody przeznaczonej do spożycia nie budził zastrzeżeń w **23** wodociągach. Ich właściciele nie wskazywali żadnej przyczyny co do możliwości wystąpienia zanieczyszczenia. Wydano 2 decyzje z rygorem natychmiastowej wykonalności na doprowadzenie jakości dostarczanej wody do wymagań zgodnych z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. Decyzje zostały wykonane. Na czas doprowadzenia jakości wody do zgodnej z wymaganiami sieć wodociągowa podłączona była do SUW, gdzie woda spełniała wymagania.

W okresie sprawozdawczym do tut. Stacji nie wpłynęły żadne skargi na jakość wody pochodzącej z nadzorowanych wodociągów.

Na terenie powiatu wieruszowskiego brak jest kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli opartych na wodach powierzchniowych.

Ogólny stan sanitarno - porządkowy miast i poszczególnych gmin. W 2020 r. w zakresie bieżącego stanu sanitarnego skontrolowanych zostało tylko 18 obiektów użyteczności publicznej, co wynika z faktu, że pracownicy działu zostali skierowani w 2020 roku do działań związanych z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2, ze względu na wprowadzony na terenie Polski stan epidemii.

W roku sprawozdawczym 2020 pod nadzorem Higieny Komunalnej PSSE w Wieruszowie znajdowało się **14** podmiotów leczniczych, w tym: PCM Sp. z o.o. NZOZ Szpital Powiatowy w Wieruszowie, Poradnie specjalistyczne PCM Sp. z o.o. NZOZ Szpital Powiatowy w Wieruszowie, Rehabilitacja lecznicza PCM Sp. z o.o. NZOZ Szpital Powiatowy w Wieruszowie, 10 Ośrodków Zdrowia i 1 Centrum Diagnostyki Laboratoryjnej.

Kontrolę bieżącą przeprowadzono tylko w 1 z podmiotów. Stan sanitarno-techniczny obiektu nie budził zastrzeżeń, a funkcjonalność pomieszczeń w obiekcie była zachowana. W związku z powyższym PPIS w Wieruszowie nie wydawał decyzji administracyjnych jak i mandatów karnych.

Na terenie powiatu wieruszowskiego na koniec 2020 roku w ewidencji PSSE w Wieruszowie znajdowały się: 33 zakłady fryzjerskie, 17 zakładów kosmetycznych, 4 zakłady odnowy biologicznej i 11 zakładów, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług: fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej. Razem 65 obiektów tego typu. Łącznie przeprowadzono na nich 16 kontroli sanitarnych, w tym 4 w związku z rozpoczęciem działalności i dopuszczeniem do użytkowania. W okresie sprawozdawczym 1 zakład zakończył swoją działalność gospodarczą, 1 zaś przekwalifikował się na podmiot leczniczy i obecnie jest pod nadzorem komórki Epidemiologii. Podczas kontroli nowych obiektów świadczących usługi, w trakcie wykonywania których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek, ich właściciele informowano o obowiązku wdrożenia i stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.

W roku sprawozdawczym stan techniczny tych zakładów nie budził zastrzeżeń. W 2020 roku wydano decyzję administracyjną na 1 z solariów, jednak była to decyzja związana z kontrolą, która odbyła się w 2019 roku.

W 2020 roku karania mandatowego nie stosowano.

Porównanie liczby zakładów fryzjerskich, kosmetycznych i odnowy biologicznej na przestrzeni trzech ostatnich lat przedstawia tabela poniżej.

***Rozkład ilości zakładów fryzjerskich, kosmetycznych i odnowy biologicznej
w latach 2017-2019***

Zakłady	Liczba w ewidencji w poszczególnych latach		
	2018 r.	2019 r.	2020 r.
fryzjerskie	31	32	33
kosmetyczne	10	15	17
odnowy biologicznej	6	5	4
świadczące więcej niż jedną z usług	13	10	11
Razem	60	62	65

Jeśli chodzi o **bazę noclegową** to na terenie nadzorowanym przez Higienę Komunalną PSSE w Wieruszowie w 2020 r. znajdowały się: 1 motel, 5 obiektów pokoi gościnnych, 1 obiekt domków

kempingowych oraz 12 gospodarstw agroturystycznych. W roku sprawozdawczym, w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego, przedmiotowych obiektów nie kontrolowano.

Reasumując powyższą ocenę stanu sanitarnego powiatu wieruszowskiego należy dodać, że pod bieżącym nadzorem Higieny Komunalnej PSSE w Wieruszowie w 2020 r. znajdowały się jeszcze: 8 szaletów publicznych, w tym 4 Miejsca Obsługi Pasażerów (MOP-y) przy trasie E-8, 1 ustęp ogólnodostępny, 5 domów pomocy społecznej, 17 piaskownic, 24 cmentarze, 15 aptek, 2 domy kultury, 1 kino, 3 stacje paliw, 1 pralnia usługowa oraz 1 kostnica.

Wnioski

1. Z analizy ilości pobranych próbek, na przestrzeni trzech ostatnich lat, wynika, że najczęściej pobrano ich w roku 2018, a najmniej w 2020, co relatywnie wynika z liczby przekroczeń wartości normatywnych parametrów w tych latach, a w przypadku 2020 roku z faktu wystąpienia epidemii i odstąpienia pobierania próbek przez PIS. Jednak warunki rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r., zostały zachowane w związku z wykonywaniem badań w ramach kontroli wewnętrznej ich właścicieli;
2. W 2020 roku w 8 wodociągach odnotowano przekroczenie parametrów fizykochemicznych (zarówno żelaza, manganu jak i mętności). Natomiast w 3 przypadkach stwierdzono zanieczyszczenie mikrobiologiczne;
3. Liczba objętych nadzorem zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej itp., w porównaniu z końcem roku 2019 r., zwiększyła się na koniec 2020 r., tj. z 62 na 65 obiektów tego typu.

HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

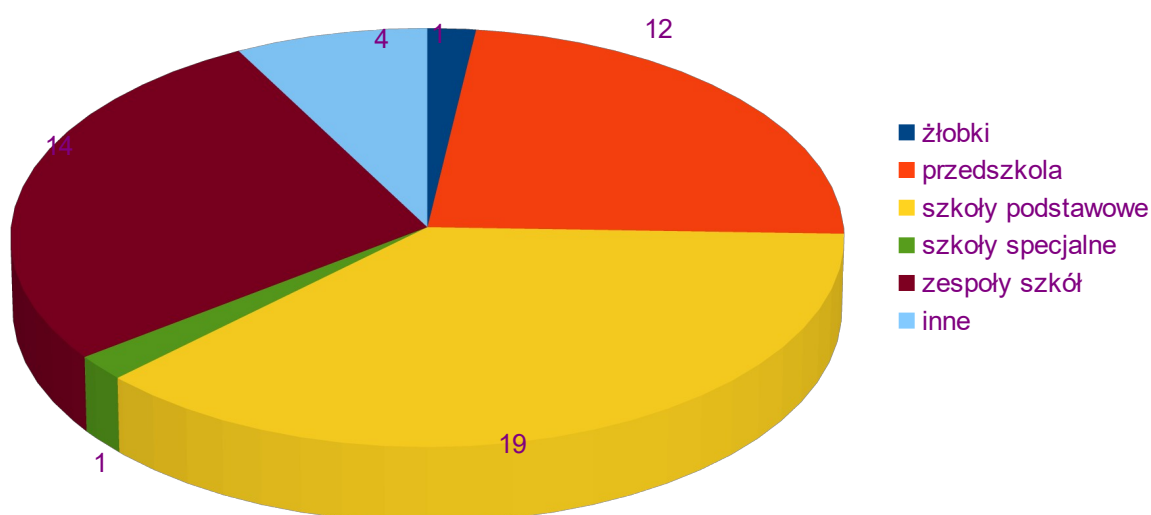
Działalność pracownika Higieny Dzieci i Młodzieży w 2020 roku koncentrowała się głównie na współpracy z Epidemiologią przy opracowywaniu zachorowań na Covid-19 (przeprowadzanie wywiadów epidemiologicznych, zlecenie wymazów, wprowadzanie do systemu EWP osób objętych izolacją i kwarantanną, rozwiązywanie spraw w SEPIS oraz wydawanie opinii sanitarnych, w sprawie zawieszenia zajęć i przejścia w tryb nauczania zdalnego, ze względu na wystąpienie w

szkole/przedszkolu zachorowania na Covid-19 i objęcie kwarantanną osób z bezpośredniego kontaktu),

- realizacji zadań związanych z nadzorem nad warunkami higieniczno-sanitarnymi w placówkach nauczania i wychowania, higieną procesu nauczania w szkołach oraz warunkami higieniczno-sanitarnymi wypoczynku dzieci i młodzieży, a w związku z wystąpieniem stanu epidemii na spełnieniu przez te placówki wymagań wynikających z wytycznych MEN, MZ i GIS opracowanych dla szkół, przedszkoli i organizatorów wypoczynku.

1. Nadzorem objętych było: **51 obiektów stałych i sezonowe**

Liczba zakładów nauczania i wychowania w powiecie wierszowskim

2.

Działalność kontrolno-represyjna w 2020 roku (w porównaniu z rokiem 2019) przedstawiała się następująco:

- działalność kontrolna

Tematyka	2019	2020
Liczba placówek stałych	51	51
Liczba placówek sezonowych	15 w tym skontrolowanych 11	11 w tym skontrolowanych 5
Łączna liczba dzieci i młodzieży w skontrolowanych placówkach stałych	6710	4573
Łączna liczba dzieci i młodzieży w skontrolowanych placówkach sezonowych	725	354

Liczba kontroli zaplanowanych	110	104
Liczba kontroli wykonanych	121	58
Interwencje	0	3

- działalność represyjna

Tematyka	2019	2020
Liczba decyzji merytorycznych	9	2
Liczba decyzji płatniczych	10	5
Liczba decyzji przedłużających	2	3
Liczba mandatów (na kwotę)	0	0
Liczba upomnień	0	0

Na bieżące uchybienia sanitarne wydawano zalecenia pokontrolne, które wykonywano w terminie. Mniejsza ilość kontroli w 2020 roku wynika stąd, że zgodnie z Zarządzeniem ŁPWIS w Łodzi zaprzestano na pewien czas wykonywanie urzędowych kontroli z uwagi na ogłoszenie w marcu na terenie kraju stanu epidemii, w związku z zachorowaniami na Covid-19, a placówki oświatowe przeszły na pracę zdalną. Pracownik HDM został skierowany do pracy w Epidemiologii, w celu wykonywania czynności służbowych związanych z Covid-19.

3. Stan sanitarny poszczególnych typów placówek nauczania i wychowania (żłobek, przedszkola, szkoły funkcjonujące samodzielnie i w zespołach, placówki wsparcia dziennego i placówki rekreacyjne, wypoczynek letni i zimowy)

3a. Żłobki

W 2020 roku pod nadzorem znajdował się 1 Żłobek Miejski w Wieruszowie. Stan sanitarno - higieniczny w żłobku zachowany. W związku z wystąpieniem stanu epidemii wirusa SARS-CoV-2 skontrolowano m.in., zgodnie z wytycznymi GIS, stosowanie określonych ograniczeń, nakazów i zakazów oraz spełnienia wytycznych przeciwepidemicznych z 02.07.2020 roku, bez uwag.

3b. Przedszkola

Na terenie powiatu wieruszowskiego funkcjonują **23 przedszkola**, w tym:

- 7 przedszkoli samodzielnych,
- 11 przedszkoli w zespołach szkół,
- 5 innych form wychowania przedszkolnego.

W 2020 roku zostały zlikwidowane 2 przedszkola: Zespół Wychowania Przedszkolnego w Biadaszkach i Punkt Przedszkolny w Kuźnicy Skakawskiej.

Wszystkie przedszkola są skanalizowane i podłączone do wodociągów publicznych. We wszystkich skontrolowanych przedszkolach stosowano w czasie epidemii określone ograniczenia, nakazy i zakazy oraz spełniono obowiązujące wytyczne przeciwepidemiczne.

Ponadnormatywna liczba dzieci na urządzenie sanitarne występuje w Przedszkolu w Bolesławcu. W przedszkolach nie stwierdzono braku środków do utrzymania higieny osobistej, jedynie w Przedszkolu wchodzącym w skład Zespołu Szkół w Walichnowach dzieci miały zapewnione mydło w kostce i ręczniki indywidualne, w związku z pierwszymi zachorowaniami na Covid-19, zalecono zapewnić mydło w płynie i ręczniki jednorazowe, zalecenie wykonano, wydano decyzję płaćniczą, poinformowano również organ prowadzący.

W 2019 roku wydano decyzję administracyjną w Przedszkolu nr 1 w Wieruszowie na doprowadzenie do odpowiedniego stanu sanitarno-higienicznego ścian i sufitów w salach zabaw, również we wszystkich sanitariatach i na korytarzach, decyzję wykonano w 2020 roku w całości.

Gminne Przedszkole w Galewicach zostało przeniesione do zaadaptowanych i wyremontowanych pomieszczeń w szkole podstawowej, po wcześniejszym uzgodnieniu z ZNS PSSE w Wieruszowie i utworzono jeden Zespół Szkolno-Przedszkolny w Galewicach.

Mikroklimat w salach zabaw, na który składa się temperatura (mierzona jest termometrem wzorcowym), wietrzenie sal, sprawność przewodów wentylacyjnych sprawdzana przez kominiarzy, możliwość ochrony przed nadmiernym nasłonecznieniem i co najmniej 50% powierzchni okien o konstrukcji umożliwiającej otwieranie, nie budzi zastrzeżeń w kontrolowanych przedszkolach.

Salę zajęć przeznaczoną są do realizacji zadań wychowawczo-dydaktycznych, jak również do zabaw, spożywania posiłków, wypoczynku i leżakowania. Stan techniczny wyposażenia i sprzętu jest dobry lub dostateczny.

W przedszkolach brak jest gabinetów profilaktycznej opieki zdrowotnej.

3c. Szkoły

W powiecie wieruszowskim znajdują się 34 szkoły różnego typu, rodzaje szkół i ich liczbę przedstawia poniższa tabela:

<i>Typ placówki</i>	<i>Szkoły podstawowe</i>	<i>Szkoły specjalne</i>	<i>Zespoły szkół</i>	<i>Razem</i>
<i>Ilość</i>	19	1	14	34

--	--	--	--	--

W 2020 roku pod nadzorem PSSE w Wieruszowie znalazły się 2 szkoły przekazane przez WSSE w Łodzi:

- .Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Wieruszowie,
- .Zespół Szkół Ogólnokształcących w Wieruszowie.

- ***Ocena stanu technicznego***

Wszystkie budynki znajdują się w dobrym/dostatecznym stanie technicznym i żaden nie wymaga remontu kapitalnego, a jedynie bieżących remontów i konserwacji. Na bieżący stan techniczny wydawane są decyzje administracyjne lub zalecenia.

W 2020 roku wydano w szkołach 2 nowe decyzje administracyjne:

1. doprowadzić do odpowiedniego stanu sanitarno-technicznego drewniany parkiet w sali gimnastycznej oraz ściany w pomieszczeniach zaplecza hali gimnastycznej w Szkole Podstawowej w Lututowie (**z 2020r.**); termin nie upłynął;
2. doprowadzić do odpowiedniego stanu sanitarno-higienicznego ściany i sufity w sali gimnastycznej oraz w magazynku na sprzęt sportowy, drewnianą podłogę w sali gimnastycznej, ściany i sufity w pomieszczeniach zaplecza sali gimnastycznej, ściany i sufity w holach przy sali gimnastycznej oraz w korytarzu przy pracowni językowej w Szkole Podstawowej w Osieku (**z 2020r.**); termin nie upłynął;

oraz 3 prolongaty, dot.:

1. doprowadzenia do odpowiedniego stanu sanitarno-technicznego parkietu oraz ścian w sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej nr 1 w Wieruszowie;
2. doprowadzenia do odpowiedniego stanu sanitarno-higienicznego ścian i sufitu w hali gimnastycznej i w magazynku sportowym w Szkole Podstawowej w Czastarach;
3. doprowadzenia do odpowiedniego stanu sanitarno-higienicznego ścian i sufitów na klatkach schodowych, stanu sanitarno-technicznego schodów wewnętrznych oraz nawierzchni placu rekreacyjnego w Szkole Podstawowej nr 2 w Wieruszowie.

W 2020r. wyegzekwowano 1 decyzję administracyjną, była to decyzja z lat ubiegłych:

1. doprowadzono do odpowiedniego stanu sanitarno-technicznego parkiety na korytarzu szkolnym i w kilku salach lekcyjnych oraz w świetlicy szkolnej w Zespole Szkół w Sokolnikach.

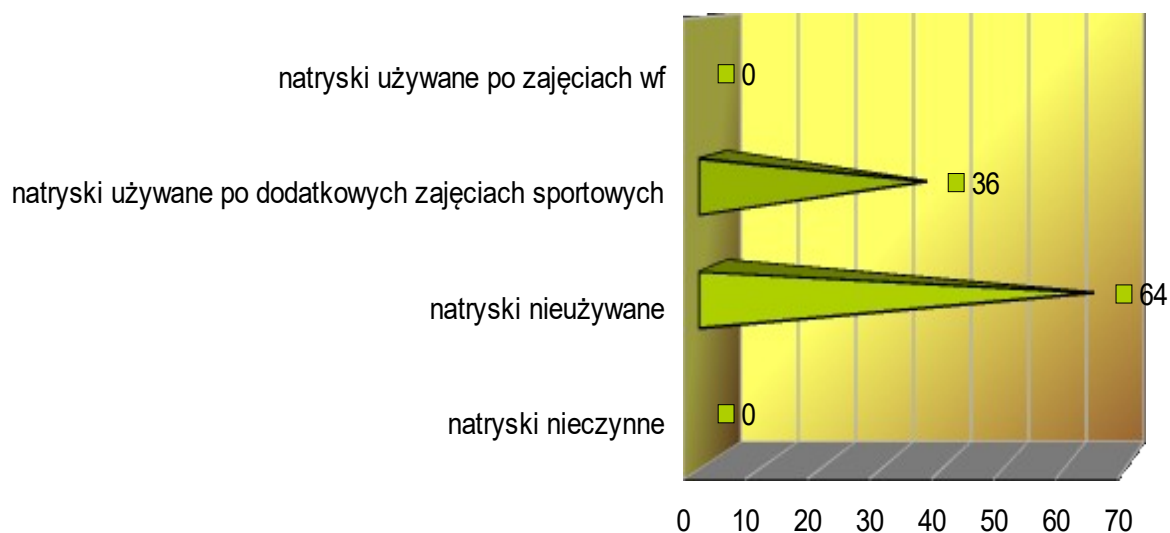
- ***Ocena warunków do utrzymania higieny osobistej***

Wszystkie skontrolowane szkoły są podłączone do wodociągów i skanalizowane i nigdzie nie występują ustępy zewnętrzne. Zgodnie z rozporządzeniem MEN we wszystkich placówkach musi być zapewniona ciepła i zimna bieżąca woda, przez cały rok szkolny oraz środki do utrzymania higieny osobistej (mydło w dozownikach, papier toaletowy i ręczniki jednorazowe lub suszarki do rąk). Brak dostępu do ciepłej bieżącej wody i środków do utrzymania higieny osobistej może być jedną z przyczyn ciągle wysokich wskaźników zachorowalności na choroby zakaźne. Warunki do utrzymania higieny osobistej w szkołach przedstawiały się następująco: mydło w dozownikach lub w kostce, papier toaletowy (czasami również do osuszania rąk), ręczniki jednorazowe lub suszarki zapewnione zostały we wszystkich placówkach.

Ciepła woda przez cały rok szkolny zapewniona jest obecnie we wszystkich szkołach. Urządzenia sanitarne w placówkach są naprawiane na bieżąco. Standardy dostępności uczniów do urządzeń sanitarnych zostały zachowane we wszystkich szkołach.

Uczniowie nie korzystają z natrysków po zajęciach wychowania fizycznego, sytuacja taka spowodowana jest krótkim czasem trwania przerw międzylekcyjnych.

Natryski wykorzystywane są zazwyczaj po dodatkowych zajęciach sportowych (36% szkół) lub nieużywane pomimo, że są czynne (64% szkół).

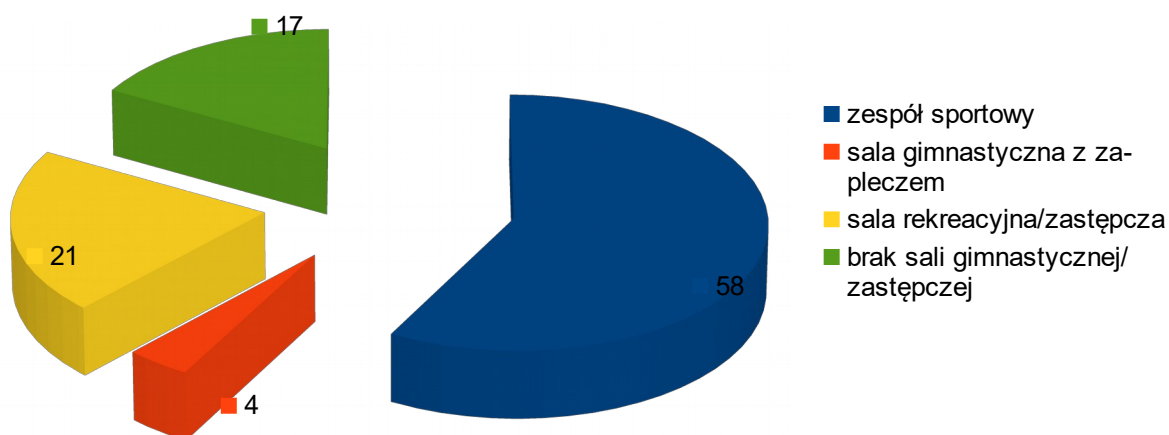
- **Infrastruktura do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego**

W 2020 roku wśród skontrolowanych obiektów szkolny zespół sportowy posiadało 14 szkół (58%),

salę gimnastyczną z niepełnym zapleczem posiada 1 szkoła (4%), w 5 szkołach (21%) znajdują się sale rekreacyjne/zastępcze, a w pozostałych 4 szkołach (17%) brak jest sali gimnastycznych. Zajęcia z wychowania fizycznego, w tych szkołach odbywają się na korytarzach. Wiosną zajęcia z wychowania fizycznego mogą odbywać się w tych szkołach na boiskach szkolnych (często wielofunkcyjnych) czy licznych placach zabaw. W szkołach, w których brak jest boisk (3 placówki), uczniowie korzystają z obiektów wiejskich.

Poniższy wykres przedstawia sytuację w tym zakresie:

Posiadanie infrastruktury do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego (w %)

• *Warunki pracy ucznia*

Na właściwy rozwój ucznia wpływa m.in. organizacja procesu nauczania i wychowania w szkołach, zwłaszcza zaś planowanie nauki i odpoczynku, dostosowanie stanowiska pracy ucznia do wzrostu.

Ocena dostosowania mebli do wzrostu uczniów:

	2019	2020
liczba placówek, w których dokonano pomiaru	5	0
liczba oddziałów, w których dokonano pomiaru	13	0
liczba ocenionych stanowisk	122	0
niewłaściwe w ilu placówkach	0	0
niewłaściwe w ilu oddziałach	0	0
liczba stanowisk nieprawidłowych	0	0

W szkołach zwraca się coraz większą uwagę na prawidłowe rozsadzanie uczniów w ławkach, ponieważ siedzenie w nieprawidłowej pozycji skutkuje powstawaniem oraz utrwalaniem wad postawy. W szkołach i przedszkolach sukcesywnie zakupuje się meble posiadające certyfikaty, ale są też meble pozyskane od sponsorów, bez certyfikatów. W 2020 roku nie dokonywano oceny dostosowania mebli do wzrostu uczniów.

Ocena rozkładów zajęć lekcyjnych:

	2019	2020
liczba placówek, w których dokonano oceny	31	23
liczba oddziałów, w których dokonano oceny	266	220
niewłaściwe w ilu placówkach	5	3
niewłaściwe w ilu oddziałach	11	7

W szkołach powiatu wierzuszwskiego zajęcia prowadzone są w systemie jednozmianowym. W organizacji procesu nauczania i wychowania spotykamy nieprawidłowości w rozkładach zajęć, które wynikają głównie z konieczności dostosowania rozkładów zajęć do pracy nauczycieli przedmiotowych w kilku wiejskich szkołach podstawowych.

W 2020 roku nie przeprowadzano oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów.

We wszystkich szkołach, dla wszystkich klas są wydzielone miejsca na pozostawianie przyborów szkolnych, ale uczniowie starszych klas z nich nie korzystają.

- ***Prowadzenie dożywiania uczniów***

Z ciepłych posiłków w 2019 roku korzystało około 1450 uczniów, a w 2020 roku 1021 uczniów. Obiady dwudaniowe wydawane były w 5 szkołach, a w 17 szkołach obiady jednodaniowe, w 7 szkołach brak ciepłych posiłków.

Szkoły wydające ciepły posiłek (w %)

Oprócz ciepłych posiłków w 19 szkołach podawana była herbata, korzystało około 1135 uczniów. W 3 szkołach organizowane były śniadania szkolne (kanapka z herbatą).

Wszystkie sklepiki uczniowskie oraz kuchnie podręczne, gdzie robiona jest herbata, są zatwierdzone i wpisane do rejestrów BŻŻ PSSE w Wieruszowie.

- ***Opieka medyczna***

Gabinety profilaktycznej opieki zdrowotnej znajdują się w 6 skontrolowanych w 2020 roku szkołach na terenie powiatu wieruszowskiego. Zapewniona jest tutaj opieka pielęgniarska kilka dni w tygodniu.

W pozostałych placówkach profilaktyczna opieka zdrowotna realizowana jest przez pielęgniarki szkolne z niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej, z różną częstotliwością, ponieważ na terenie szkół nie ma gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. W 2020 roku utworzono gabinet profilaktycznej opieki zdrowotnej w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Lututowie.

Stan sanitarny i techniczny we wszystkich obiektach bez zastrzeżeń.

- ***Substancje chemiczne w szkolnych pracowniach***

W 2020 roku w 8 skontrolowanych szkołach znajdowały się substancje chemiczne i wykorzystywane były one do przeprowadzania doświadczeń. Placówki posiadają spisy substancji, substancje te są prawidłowo przechowywane, oznakowane i posiadają karty charakterystyki.

3d. Placówki wsparcia dziennego

- *Warsztat Terapii Zajęciowej w Wieruszowie*, w 2020 roku nie został skontrolowany.
- *Świetlice opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego w Lubczynie*, prowadzona przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Lubczyna mieści się w budynku po byłej szkole podstawowej, stan sanitarno-higieniczny w obiekcie zachowany. Zajęcia prowadzone są w dwóch grupach wiekowych.

3e. Pozaszkolne placówki specjalistyczne

- *Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wieruszowie*, w 2020 roku nie została skontrolowana.

3f. Placówki rekreacyjne, Dom Wczasów Dziecięcych w Głazie (1 placówka)

Obiekt przystosowany do organizacji wypoczynku, organizowane są tutaj zielone szkoły, turnusy rehabilitacyjne i zdrowotne, kolonie letnie oraz zimowiska. W 2020 roku obiekt został skontrolowany w czasie ferii zimowych i wypoczynku letniego.

3f. Nadzór nad warunkami wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży

W okresie sprawozdawczym sprawowano również nadzór nad warunkami zdrowotnymi w placówkach zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży. Wypoczynek przebiegał bez zakłóceń, bez specyficznych trudności. W czasie kontroli przypominano o zachowywaniu podstawowych zasad higieny i zabezpieczeniach zmniejszających ryzyko zakażenia dzieci podczas wypoczynku. Ponadto dokonano oceny opracowanego regulaminu bezpieczeństwa i higieny w czasie zagrożenia epidemicznego i procedury w przypadku zachorowania na Covid-19.

W tabeli poniżej porównano wypoczynek dzieci i młodzieży w 2019 i w 2020 roku:

l.p.	Tematyka	2019		2020	
		zimowy	letni	zimowy	letni
1	formy wyjazdowe	4	6	4	6
2	formy w miejscu zamieszkania	1	4	1	0
3	liczba uczestników wypoczynku	323	402	236	118
4	liczba kontroli	4	7	3	2

4. Interwencje - 3

W 2020 roku przeprowadzono 3 kontrole interwencyjne, w tym 2 w Zespole Szkół w Łubnicach i 1 w Szkole Podstawowej nr 3 w Wieruszowie. Skargi dotyczyły nieprzestrzegania w szkołach określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Wnioski:

1. W placówkach oświatowo-wychowawczych powiatu wieruszowskiego prowadzone są bieżące prace remontowe lub konserwacyjne zmierzające do poprawy stanu sanitarno-higienicznego. Remonty te realizowane są głównie dzięki postanowieniom zawartym w decyzjach administracyjnych. W roku sprawozdawczym na bieżący stan sanitarno-higieniczny wydano 2 nowe decyzje administracyjne i 3 przedłużające termin wykonania, a wyegzekwowano 2 z lat ubiegłych.
2. We wszystkich szkołach, dla wszystkich klas są wydzielone miejsca na pozostawianie przyborów szkolnych, ale uczniowie starszych klas z nich nie korzystają. Nadmierna waga tornistrów może powodować nasilenie bólów pleców, może sprzyjać kształtowaniu nieprawidłowej statyki ciała i w efekcie skrzywieniom kręgosłupa.
3. Nadal są szkoły gdzie brak jest dostatecznej bazy sportowej do realizacji treści programowych z wychowania fizycznego, głównie w szkołach podstawowych. Jednak istniejące przy szkołach boiska wielofunkcyjne i place zabaw pozwalają prawidłowo rozłożyć zajęcia poza sezonem zimowym. PPIS podejmuje działania w celu poprawy stanu technicznego sal gimnastycznych, wydano 2 nowe decyzje administracyjne i terminy 2 decyzji prolongowano.
4. W szkołach powiatu wieruszowskiego spotykamy nieprawidłowości w rozkładach zajęć, które wynikają głównie z konieczności dostosowania rozkładów zajęć do pracy nauczycieli przedmiotowych w kilku wiejskich szkołach podstawowych. W związku z tym nie zachowuje się wymogów określonych w rozporządzeniu.
5. W szkołach i przedszkolach sukcesywnie zakupuje się meble posiadające certyfikaty, ale są też meble pozyskane od sponsorów, bez certyfikatów. Konieczność zakupu mebli z certyfikatami reguluje rozporządzenie MEN.
6. Szkoły zapewniają uczniom ciepły posiłek, który przygotowany jest na miejscu lub korzystają z usług firm cateringowych posiadających zgodę PPIS na tą formę działalności.
7. Placówki wypoczynku dla dzieci i młodzieży zostały zorganizowane prawidłowo i nie budziły zastrzeżeń. Wypoczynek przebiegał bez zakłóceń, bez specyficznych trudności. Każdą formę

wypoczynku należy zgłosić do Kuratorium Oświaty, w celu zamieszczenia jej w bazie MEN.

8. W czasie kontroli zwracano szczególną uwagę na warunki do utrzymania higieny osobistej przez dzieci i młodzież, a także na zagospodarowanie przestrzeni zgodnie z wymogami higieny oraz na spełnienie wymagań wynikających z wytycznych MEN, MZ i GIS opracowanych dla szkół, przedszkoli i organizatorów wypoczynku, w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

HIGIENA PRACY

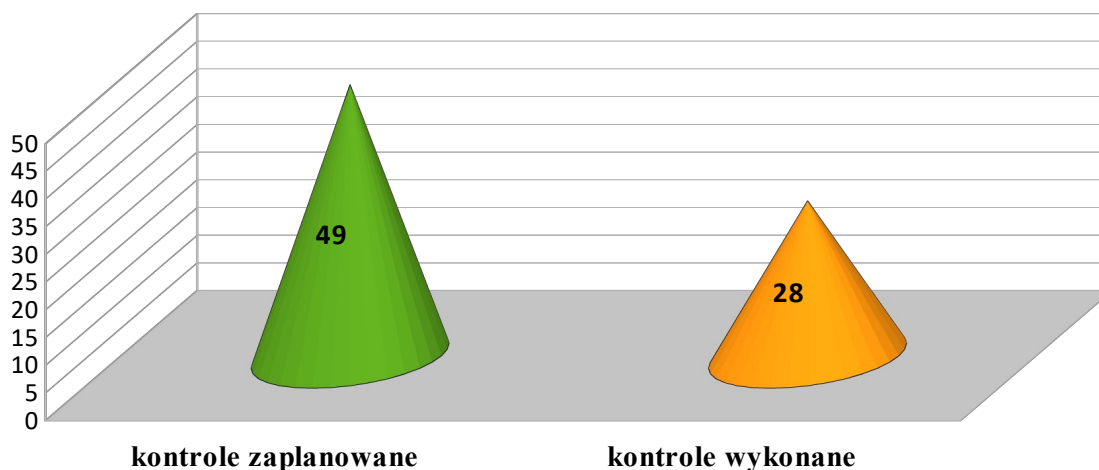
W roku sprawozdawczym 2020 pod nadzorem Higieny Pracy tutejszej Stacji znajdowały się 173 zakłady sklasyfikowane wg Polskiej Klasyfikacji Działalności, zatrudniające łącznie 6269 pracowników. W porównaniu do roku 2019r. liczba zakładów zwiększyła się o 7. Na terenie powiatu przeważającą grupę stanowią zakłady zajmujące się produkcją: spożywczą (PKD 10) odzieży (PKD 14), wyrobów drewnianych (PKD16) i mebli tapicerowanych (PKD 31) oraz palcówki służby zdrowia (PKD 86) i obiekty handlu detalicznego (PKD 47).

Liczba zakładów według ewidencji

W 2020 roku przeprowadzono 28 kontroli sanitarnych w zakresie higieny pracy. Przeprowadzona liczba kontroli jest znacznie niższa niż zaplanowana, co wynika z konieczności wykonywania innych obowiązków służbowych. Ze względu na wprowadzony stan epidemii w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, pracownik Higieny Pracy został oddelegowany do realizowania działań na rzecz Covid-19.

Liczba przeprowadzonych kontroli w 2020r.

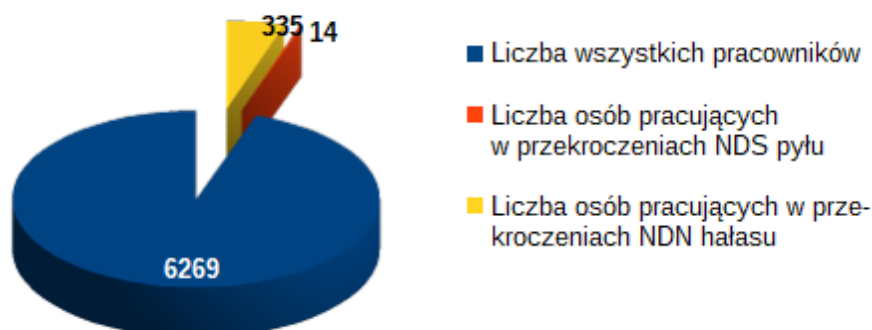

Wybór zakładów pracy objętych w danym roku bieżącym nadzorem sanitarnym zależy od wytycznych Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz od występującego w zakładach pracy narażenia pracowników na:

- czynniki szkodliwe (hałas, pyły, czynniki chemiczne, drgania mechaniczne, czynniki biologiczne),
- przekroczenia najwyższych dopuszczalnych natężeń, najwyższych dopuszczalnych stężeń czynników szkodliwych dla zdrowia.

W 2020 roku na podstawie przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że 335 osób pracuje w warunkach przekroczenia NDN hałasu oraz 14 osób w środowisku przekroczenia dopuszczalnych wartości pyłu. W związku z tym pracodawcy wyposażyli pracowników w środki ochrony indywidualnej, realizują program działań organizacyjno – technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas, oraz zaplanowali wymianę parku maszynowego.

Stosunek wszystkich zatrudnionych pracowników do ilości pracowników pracujących w przekroczeniach NDN i NDS

Prowadzony nadzór sanitarny nad warunkami pracy ma na celu wzmocnienie ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy, przede wszystkim zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych.

W 2020 roku nie wydano decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej. Wydano 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej, które dotyczyły „przewlekłych chorób narządu głosu, spowodowanych nadmiernym wysiłkiem trwającym co najmniej 15 lat” – poz. 15. Wpłynęło 5 zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych (choroby zakaźne i ich następstwa – borelioza; astma oskrzelowa; zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa wywołane przez substancje chemiczne; zespół wibracyjny pod postacią kostno – stawową; obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo – nerwowego, spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszającym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1,2 i 3 kHz), w związku z którymi zostały przeprowadzone dochodzenia epidemiologiczne. Postępowania dotyczące powyższych zgłoszeń nie zostały jeszcze zakończone. Wydano także 1 decyzję umarzającą postępowanie w sprawie choroby zawodowej.

W 2020 roku wydano:

- 9 decyzji administracyjnych dotyczących m.in.:
  - poprawy warunków higieniczno- sanitarnych,
  - przeprowadzenia pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia,
  - przedłużenia terminu wykonania nakazów decyzji (prolongata),
  - uzupełnienia brakującej dokumentacji,
- 12 decyzji płatniczych

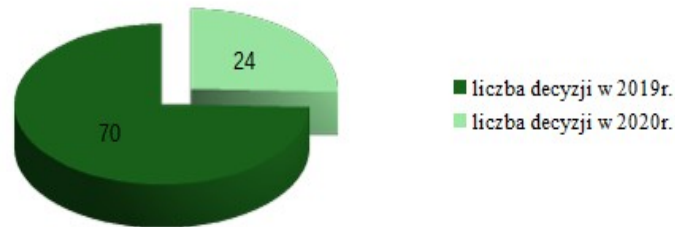
Liczba decyzji wydanych w 2020r.

W porównaniu do roku 2019 wydano mniej decyzji administracyjnych, co miało związek

z mniejszą ilością przeprowadzonych kontroli.

Zestawienie liczby wydanych decyzji w 2019r. i 2020r.

Podczas kontroli w 2020 roku zwracano szczególną uwagę m.in. na:

- nadzór nad warunkami pracy i ocenę narażenia zawodowego pracowników narażonych na substancje rakotwórcze zawarte w lekach cytostatycznych,
- przestrzeganie przepisów i zasad bhp podczas prac usuwania bądź zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, w ramach realizacji rządowego „Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032”,
- stosowanie substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym prekursorów narkotyków grupy 2 i 3.,
- wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych,
- nadzór nad stanowiskami prac na których występuje przekroczenie najwyższego dopuszczalnego natężenia (dot. hałasu),
- oraz sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad warunkami pracy w zakładach pracy.

Dodatkowo:

- Pracownik Higieny Pracy w trakcie kontroli prowadził działania o charakterze koordynacyjno-informacyjnym celem wzrostu świadomości pracodawców w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.
- W 2020 roku nie odnotowano przekroczeń normatywów higienicznych w zakresie drgań mechanicznych, mikroklimatu zimnego i gorącego.
- Na terenie powiatu wieruszowskiego nie odnotowano podejrzeń zatruc „środkami zastępczymi”.

Działanie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wieruszowie w zakresie środków zastępczych

W ostatnich latach działania edukacyjne, informacyjne i promocyjne prowadzone przez Państwową Inspekcję Sanitarną, dotyczące środków zastępczych tzw. „dopalaczy” zostały rozszerzone o grupę zawodową pracowników zatrudnionych w zakładach pracy. Wcześniej działania te skierowane były przede wszystkim do młodzieży gimnazjalnej, ponadgimnazjalnej i przyczyniły się do spadku liczby podejrzeń zatruc w tej grupie wiekowej.

Zmniejszenie liczby zatruc środkami zastępczymi u tzw. młodzieży szkolnej przełożyło się jednak na zwiększenie liczby zatruc u osób powyżej 25 roku życia, a więc u osób, które podejmują pracę zawodową. Stąd też w 2020r. kontynuowano działania w zakresie edukowania pracowników zawodowo pracujących w różnych zakładach pracy, celem uświadomienia problemu, jakim jest sięganie po „dopalacze”. Podjęte działania w zakładach pracy prowadzone były w trakcie czynności kontrolnych. Opierały się głównie na:

- informowaniu pracowników o zagrożeniach zdrowia spowodowanych środkami zastępczymi lub NPS;
- zalecaniu pracodawcom rozszerzenia tematyki szkoleń wstępnych i okresowych o zagadnienia dot. środków zastępczych lub NPS (opracowany materiał szkoleniowy przez Wojewódzką Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Łodzi);
- wskazywaniu na wykorzystanie w celu podniesienia wiedzy w przedmiotowym zakresie różnorodnych dostępnych w zakładach pracy nowych mediów (internet, intranet, gabloty informacyjne, które mogą być dostępne w halach produkcyjnych, a także w biurach);
- zamieszczaniu opracowanych przez ŁPWIS materiałów w biuletynach wydawanych w zakładach pracy;
- zamieszczaniu na ekranach LCD haseł tematycznych dotyczących zagrożeń ze strony środków zastępczych;
- ewentualnie wprowadzaniu innych form edukacyjnych.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Stan sanitarny powiatu wierszowskiego w roku 2020 w zakresie wynikającym z działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego:

1. Wydane decyzje płatnicze : 23
2. wydane postanowienie - 1
3. Liczba zajętych stanowisk - 139, w tym dotyczących:
  - uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko – 1
  - projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego - 2
  - opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko – 24
  - wydania opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach - 5
  - uzgodnienia dokumentacji projektowych – 29
  - uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania – 71
  - innych spraw – 7 :
    - * 1 opinia dotycząca nowelizacji przepisów,
    - * 2 opinie dotyczące możliwości przeprowadzania odbiorów w trakcie pandemii
    - * 1 informacja dotycząca wymagań dla „hosteli”
    - * 1 propozycja dotycząca tematyki szkoleń
    - * 2 przekazania wg właściwości
4. Kontrole i wizje : 30
w tym :
  - 10 - kontrole w trakcie budowy

4. Podsumowanie

Stopień zaawansowania procesów inwestycyjnych w latach minionych wykazano w poniższym zestawieniu :

Zakres procesu inwestycyjnego	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ilość odbiorów	11	11	19	29	24	19	29	26
Ilość zaopiniowanych	16	13	19	41	34	22	33	29

dokumentacji								
--------------	--	--	--	--	--	--	--	--

Nie odnotowano inwestycji, które mają wpływ na stan sanitarny powiatu.
Uruchomienia dotyczyły zakładów produkcyjnych i obiektów handlowo-usługowych.

OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Zdrowie to jedna z najważniejszych wartości, o które zabiega każdy z nas. Stanowi ono podstawę do osiągnięcia celów życiowych oraz realizacji zamierzeń. Niezaprzeczalnym faktem jest to, iż tylko zdrowe społeczeństwo może rozwijać się, tworzyć i osiągać najwyższy poziom jakości życia. Mając na względzie powyższe, istotnym jest prowadzenie lokalnej edukacji prozdrowotnej, której celem jest poprawa poziomu zdrowia a tym samym jakości życia ludności powiatu wierszowskiego.

Kierunki działań oświatowo-zdrowotnych i promocji zdrowia na 2020 r. wynikały przede wszystkim z sytuacji epidemiologicznej i bieżących potrzeb zdrowotnych naszego lokalnego społeczeństwa a także z zapisów Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia, Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego.

I. PROFILAKTYKA CHOROÓB ZAKAŹNYCH

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wieruszowie w roku 2020 podejmowała szereg działań mających na celu podnoszenie poziomu wiedzy dot. chorób zakaźnych, po to by ograniczyć rozprzestrzeniania się zakażeń wywołanych głównie wirusem SARS-COV-2.

W ramach tych działań na stronie Stacji zostały zamieszczone informacje profilaktyczne poświęcone tematyce COVID-19, aktualnych zasad i ograniczeń, zachowań w czasie pandemii, kwarantanny czy izolacji domowej.

W ramach profilaktyki COVID-19 prowadzono ciągłą współpracę z lokalnymi mediami, gdzie na bieżąco informowano lokalne społeczeństwo o bezpiecznych zachowaniach, aktualnych zasadach i ograniczeniach.

Akcję informacyjną dot. ochrony przed COVID-19 przeprowadzono również w placówkach oświatowych, gdzie rozpropagowano materiały promujące higieniczne mycie rąk.

II. PROFILAKTYKA HIV/AIDS

Profilaktyka HIV/AIDS na terenie powiatu wieruszowskiego od lat realizowana jest w oparciu o Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS opracowany przez Ministra Zdrowia i Krajowe Centrum ds. AIDS.

PSSE w Wieruszowie skupiając się na realizacji zadań z tego zakresu ma na celu podnosić poziom wiedzy nt. HIV/AIDS, by ograniczyć rozprzestrzeniania się zakażeń HIV.

Mając na uwadze powyższe na stronie internetowej Stacji promowano informacje Krajowego Centrum ds. AIDS dot. podstawowej wiedzy o HIV/AIDS, możliwości sprawdzenia swojego statusu serologicznego w kierunku HIV w Punktach Konsultacyjno-Diagnostycznych działających w całej Polsce.

III. PROGRAMY PROFILAKTYCZNE

Z uwagi na fakt, iż w marcu 2020r. na terenie kraju ogłoszono stan epidemii i zgodnie z Zarządzeniem ŁPWIS w Łodzi z dnia 12.03.2020 roku zaprzestano wykonywania urzędowych kontroli, a decyzją PPIS w Wieruszowie pracownicy wszystkich komórek organizacyjnych zostali

skierowani do pracy w dziale epidemiologii celem wykonywania czynności zawodowych związanych z Covid-19 programy profilaktyczne takie jak:

- Czyste powietrze wokół nas
- Bieg po zdrowie
- Ars, czyli jak dbać o miłość?
- Dopalaczom mówimy STOP-wybijamy zdrowie
- Znamie! Znam je?
- Podstępne WZW

realizowane były przez szkoły we własnym zakresie bez nadzoru merytorycznego ze strony PSSE w Wieruszowie. W roku sprawozdawczym nie zbierano również danych o ilości uczniów oraz ilości szkół objętych profilaktyką prozdrowotną w ramach realizacji ww. programów. Było to również podyktowane faktem, iż rok 2020 w szkołach opierał się głównie na nauce zdalnej.

Z uwagi na powyższe argumenty również realizacja ogólnopolskiego programu „Trzymaj Formę!” została zawieszona przez organizatorów.

W omawianym roku sprawozdawczym z uwagi na ogłoszony stan epidemii nie realizowano również interwencji nieprogramowych tj.:

- Światowy Dzień bez Papierosa oraz Światowy Dzień Rzucania Palenia
- Światowy Dzień Zdrowia
- Europejski Tydzień Szczepień
- Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach

W ramach kontroli przestrzegania obostrzeń związanych z COVID-19 zwracano uwagę na przestrzeganie przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. W ramach sprawowania nadzoru w zakresie przestrzegania zasad i ograniczeń związanych z COVID-19 w powiecie wieruszowskim przeprowadzono 143 kontrole. W ramach tych kontroli zwracano również uwagę na przestrzeganie zakazu palenia w miejscach użyteczności publicznej. Z wykonanych kontroli wynika, że Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych jest stosowana w 100% skontrolowanych obiektach użyteczności publicznej.

IV. PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ

STOP UZALEŻNIENIOM

W jednej szkole podstawowej funkcjonującej na terenie powiatu wieruszowskiego odbyły się spotkania dla młodzieży, które prowadzone były przez pracownika PSSE w Wieruszowie. Ta forma profilaktyki realizowana była pod kątem kształtowania bezpiecznych zachowań

zdrowotnych wśród młodzieży. W trakcie zajęć uczniowie zdobyli wiedzę z zakresu działania substancji psychoaktywnych na organizm. Spotkanie pokazało również możliwości osiągania sukcesów życiowych bez konieczności sięgania po substancje psychoaktywne. W ramach wzmocnienia przekazanych treści przeprowadzono ćwiczenia z użyciem alko i narkogogli. W spotkaniach uczestniczyło 40 uczniów.

V. BEZPIECZNY WYPOCZYNEK PODCZAS FERII ZIMOWYCH 2020

W trakcie trwania ferii zimowych pracownik PSSE w Wieruszowie przeprowadził na terenie Domu Wczasów Dziecięcych w Głazie profilaktyczne spotkania z 90 uczestnikami półkolonii. Tematyka skupiała się na:

- profilaktyce chorób zakaźnych (grypa oraz niewłaściwe stosowanie antybiotyków),
- omówieniu zasad racjonalnej diety i aktywności fizycznej,
- zreferowaniu podstawowych zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w sytuacjach zagrażających zdrowiu lub życiu oraz omówiono procedurę wzywania służb ratunkowych,
- profilaktyce uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem szkodliwości palenia tytoniu i zażywania substancji psychoaktywnych w tym dopalaczy.

W ramach spotkania odbyła się również emisja filmu edukacyjnego pt. „Jak to działa: dopalacze?”. Film obejrzało 90 uczestników zimowisk.

Dodatkowo rozdysponowano materiały edukacyjne dla uczestników zimowiska dot.:

- profilaktyki uzależnień od dopalaczy
- profilaktyki niewłaściwego stosowania antybiotyków.

W trosce o bezpieczeństwo lokalnego społeczeństwa zamieszczono również komunikaty dot. bezpieczeństwa podczas zimowego wypoczynku w lokalnych internetowych serwisach informacyjnych a także informację na stronie internetowej [tut](#). Stacji.

VI. PODSUMOWANIE

W 2020 roku zadania realizowane w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej z uwagi na ogłoszony stan epidemii skupione były głównie na przekazywaniu lokalnej społeczności rzetelnej wiedzy dot.:

- aktualnej sytuacji epidemiologicznej,
- wprowadzanych zasad bezpieczeństwa i ograniczeń
- bezpiecznych zachowań minimalizujących ryzyko zakażenia się wirusem SARS-COV-2.

Przedsięwzięcia prozdrowotne realizowane były we współpracy z władzami samorządowymi, placówkami oświatowymi, zakładami opieki zdrowotnej, oraz z przedstawicielami lokalnych środków masowego przekazu.

W celu właściwej realizacji dalszych zadań i wdrażania nowych przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia, niezbędne jest podejmowanie wspólnych działań z organami administracji samorządowej, lokalnymi organizacjami społecznymi, placówkami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, mediami. Ważnym aspektem jest również prawidłowa i szybka diagnoza lokalnej sytuacji epidemiologicznej i społecznej w celu odpowiedniego dostosowywanie działań profilaktycznych mających na uwadze pokazanie ludziom właściwych wyborów prozdrowotnych a w konsekwencji umacnianie zdrowia.

Aktualnie dużym wyzwaniem dla pionu oświaty zdrowotnej jest rozpowszechnianie profilaktyki prozdrowotnej w obszarach dot.:

- ochrony przed chorobami zakaźnymi
- uzależnień od środków psychoaktywnych w tym od tzw. dopalaczy
- uzależnień społeczeństwa od papierosów i e-papierosów
- zdrowia psychicznego.

WNIOSKI KOŃCOWE

W 2020 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wieruszowie realizowała zadania związane ze sprawowaniem działalności p/epidemicznej, zapobiegawczej, bieżącego nadzoru sanitarnego oraz działalności oświatowo-zdrowotnej.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wieruszowie w 2020 roku w liczbach: zarejestrowanych było 1050 obiektów, przeprowadzono 2184 kontrole, w tym 1740 wywiadów epidemiologicznych, pobrano 206 prób, wydano 4003 decyzje merytoryczne oraz 64 decyzje płatnicze, wydano 55 postanowień, dokonano odbiorów 43 obiektów, wystawiono 160 opinii sanitarnych, przeprowadzono 5 postępowań w sprawie chorób zawodowych, nałożono 3 mandaty karne oraz 5 kar pieniężnych, poprawę stanu sanitarno-higienicznego uzyskano w 28 obiektach.

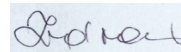
Do zadań wymagających dalszych skutecznych działań ze strony PSSE w Wieruszowie należą:

1. Sprawowanie nadzoru w zakresie zachorowań na choroby zakaźne szczególnie niebezpieczne, w tym COVID-19.
2. Sprawowanie nadzoru nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych i procesem dystrybucji szczepionek do przeprowadzania obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS).
3. Sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz produktami kosmetycznymi zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
4. Sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody w basenach napowierzchniowych oraz nad obiektami użyteczności publicznej i podmiotami leczniczymi.
5. Minimalizowanie zagrożeń dla zdrowia publicznego stwarzanego przez środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne (nowe narkotyki).
6. Ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy poprzez nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy.
7. Sprawowanie nadzoru nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.
8. Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego pod względem wymagań higienicznych i

zdrowotnych w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobiegania powstawaniu chorób.

9. Inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób.

*Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Wieruszowie*

Ewa Żóraw